

Amning och föräldrars rökvanor

Barn födda 2012

SVERIGES OFFICIELLA STATISTIK
Statistik – Hälso- och Sjukvård
Amning och föräldrars rökvanor
Barn födda 2012

OFFICIAL STATISTICS OF SWEDEN
Statistics – Health and Medical Care
**Breast-feeding and smoking habits among parents of infants born
in 2012**

Information:

Karin Gottvall, karin.gottvall@socialstyrelsen.se, tel. 075-247 38 99
Ellen Lundqvist, ellen.lundqvist@socialstyrelsen.se, tel. 075-247 39 45

Tidigare publicering:

Officiell statistik om amning publicerades tidigare under titeln ”Amning av barn födda [år]”. Officiell statistik om amning finns publicerad sedan år 1993.

Från och med publiceringsår 2009 ingår statistik föräldrars rökvanor under föreliggande titel. Innan publicerades denna statistik under titeln ”Tobaksvanor bland gravida och spädbarnsföräldrar” och ingick inte i Sveriges officiella statistik.

Previous publication:

Official statistics about breast-feeding were previously published in reports entitled “Breast-feeding, children born [year]” (in Swedish, “Amning av barn födda [år]”). As from publication year 2009, the statistics regarding breast-feeding are published under the present title. Statistics about smoking habits among parents of infants were previously published under the title “Smoking habits among pregnant women and parents to infants up to one year of age”, (in Swedish ”Tobaksvanor bland gravida och spädbarnsföräldrar”). This publication was not part of the Official Statistics of Sweden. As from publication year 2009, statistics about parents smoking habits under the present title.

Du får gärna citera Socialstyrelsens texter om du uppger källan, exempelvis i utbildningsmaterial till självkostnadspris, men du får inte använda texterna i kommersiella sammanhang. Socialstyrelsen har ensamrätt att bestämma hur detta verk får användas, enligt lagen (1960:729) om upphovsrätt till litterära och konstnärliga verk (upphovsrättslagen). Även bilder, fotografier och illustrationer är skyddade av upphovsrätten, och du måste ha upphovsmannens tillstånd för att använda dem.

ISBN 978-91-7555-213-2
Artikelnummer 2014-9-37
Publicerad www.socialstyrelsen.se, september 2014

Korrigerad publikation 2014-10-07: Rikssiffror för år 2012 har korrigerats i tabell 1-6.

Förord

I denna publikation presenteras statistik över amning av barn födda 1986–2012 och rökvanor hos föräldrar till barn födda 1999–2012. Statistiken syftar till att allmänhet och samhällsaktörer är välinformerade om förhållanden och utveckling inom hälsa, vård och omsorg, så att en saklig debatt kan föras och väl underbyggda beslut fattas. Uppgifterna kan användas som bakgrund för att vid behov kunna vidta amningsstimulerande åtgärder och ligga till grund för tobakspreventivt arbete.

Marianne Bergström, före detta vårdutvecklare för barnhälsovården i Stockholms läns landsting har på Socialstyrelsens uppdrag samlat in och ställt samman uppgifterna från barnhälsovården i hela landet. Rapporten har sammanställts av Karin Gottvall och Ellen Lundqvist vid Socialstyrelsen.

Stockholm i september 2014

Jesper Brohede
Enhetschef
Statistik 2
Avdelningen för statistik och jämförelser

Innehåll

Förord	3
Diagram- och tabellförteckning.....	7
Ordlista - List of terms	9
Sammanfattning	10
Amning	10
Föräldrars tobaksvanor	10
Summary.....	11
Breastfeeding	11
Smoking habits among parents of infants.....	11
Del 1 – Amning	12
Bakgrund	12
Definitioner.....	14
Material	14
Resultat – Amning.....	15
Diagram	18
Tabeller	21
Del 2 – Tobaksrökning bland spädbarnsföräldrar.....	36
Bakgrund	36
Definitioner.....	37
Material	37
Resultat – Tobaksrökning.....	38
Diagram	39
Tabeller	41
Referenser	57
Bilaga1	579
Bilaga2	60

Diagram- och tabellförteckning

Amning – Breast-feeding

Diagram		Diagrams	
1	Andel enbart respektive delvis ammade barn efter barnets ålder, barn födda 2012.	1	Exclusively and partially breast-fed infants by age. Infants born 2012.
2	Enbart och delvis ammade barn födda 1986–2012.	2	Exclusively and partially breast-fed infants born 1986–2012.
3	Enbart och delvis ammade barn i procent för femårsperioden 2008-2012 jämfört med 2003-2007	3	Exclusively and partially breast-fed infants (per cent) in 2008-2012 compared to 2003-2007
4	Enbart ammade barn födda 1964–2012.	4	Exclusively breast-fed infants born 1964–2012.
5	Andel ammade barn vid en veckas ålder per län, barn födda 2012.	5	Breast-feeding rate at the age of one week, by county. Infants born 2012.
6	Andel ammade barn vid två månaders ålder per län, barn födda 2012.	6	Breast-feeding rate at the age of two months by county. Infants born 2012.
7	Andel ammade barn vid fyra månaders ålder per län, barn födda 2012.	7	Breast-feeding rate at the age of four months by county. Infants born 2012.
8	Andel ammade barn vid sex månaders ålder per län, barn födda 2012.	8	Breast-feeding rate at the age of six months by county. Infants born 2012.
9	Andel ammade barn vid nio månaders ålder per län, barn födda 2012.	9	Breast-feeding rate at the age of nine months by county. Infants born 2012.
10	Andel ammade barn vid ett års ålder per län, barn födda 2012.	10	Breast-feeding rate at the age of one year by county. Infants born 2012.
Tabeller		Tables	
1	Ammade barn vid en veckas ålder, barn födda 1986–2012.	1	Breast-fed at the age of one week. Infants born 1986–2012.
2	Ammade barn vid två månaders ålder, barn födda 1986–2012.	2	Breast-fed at the age of two months. Infants born 1986–2012.
3	Ammade barn vid fyra månaders ålder, barn födda 1986–2012.	3	Breast-fed at the age of four months. Infants born 1986–2012.
4	Ammade barn vid sex månaders ålder, barn födda 1986–2012.	4	Breast-fed at the age of six months. Infants born 1986–2012.
5	Ammade barn vid nio månaders ålder, barn födda 2002–2012.	5	Breast-fed at the age of nine months. Infants born 2002–2012.
6	Ammade barn vid ett års ålder, barn födda 2002–2012.	6	Breast-fed at the age of one year. Infants born 2002–2012.
7	Enbart eller delvis ammade barn per län, barn födda 2012.	7	Exclusively or partially breast-fed infants born 2012. By county.
8	Ammade barn vid en veckas ålder per län, barn födda 2012.	8	Breast-fed at the age of one week. Infants born 2012. By county.
9	Ammade barn vid två månaders ålder per län, barn födda 2012.	9	Breast-fed at the age of two months. Infants born 2012. By county.
10	Ammade barn vid fyra månaders ålder per län, barn födda 2012.	10	Breast-fed at the age of four months. Infants born 2012. By county.
11	Ammade barn vid sex månaders ålder per län, barn födda 2012.	11	Breast-fed at the age of six months. Infants born 2012. By county.
12	Ammade barn vid nio månaders ålder per län, barn födda 2012.	12	Breast-fed at the age of nine months. Infants born 2012. By county.
13	Ammade barn vid ett års ålder per län, barn födda 2012.	13	Breast-fed at the age of one year. Infants born 2012. By county.
14	Enbart eller delvis ammade barn per kommun, barn födda 2012.	14	Exclusively or partially breast-fed infants born 2012. By municipality.

Föräldrars rökvanor – Smoking habits among parents

Diagram		Diagrams	
11	Andel rökande föräldrar, barn födda 1999–2012.	11	Smoking rate among parents. Infants born 1999–2012.
12	Andel rökande mödrar per län, barn födda 2012.	12	Smoking rate among mothers. Infants born 2012. By county.
13	Andel rökande fäder per län, barn födda 2012.	13	Smoking rate among fathers. Infants born 2012. By county.
Tabeller		Tables	
15	Rökvanor bland föräldrar till barn i 0–4 veckors ålder samt rökare i familjen, barn födda 1999–2012.	15	Smoking habits among parents of infants at the age of 0–4 weeks. Infants born 1999–2012.
16	Rökvanor bland föräldrar till barn i 8 månaders ålder samt rökare i familjen, barn födda 1999–2012.	16	Smoking habits among parents of infants at the age of 8 months. Infants born 1999–2012.
17	Rökvanor bland föräldrar till barn i 0–4 veckors ålder samt rökare i familjen per län, barn födda 2012.	17	Smoking habits among parents of infants at the age of 0–4 weeks. Infants born 2012. By county.
18	Rökvanor bland föräldrar till barn i 8 månaders ålder samt rökare i familjen per län, barn födda 2012.	18	Smoking habits among parents of infants at the age of 8 months. Infants born 2012. By county.
19	Rökvanor bland föräldrar samt rökare i familjen efter kommun där barnets ålder är 0–4 veckor, barn födda 2012.	19	Smoking habits among parents of infants at the age of 0–4 weeks. Infants born 2012. By municipality.
20	Rökvanor bland föräldrar samt rökare i familjen efter kommun där barnets ålder är 8 månader, barn födda 2012.	20	Smoking habits among parents of infants at the age of 8 months. Infants born 2012. By municipality.

Ordlista - List of terms

Swedish term	In English
1 vecka	1 week
1 veckas ålder	the age of 1 week
2 mån/månader	2 months
2 månaders ålder	the age of 2 months
antal	number
delvis	partially
delvis ammade	partially breast fed
diagram	diagram
ej ammade	not breast fed
ej bedömbara	drop out
enbart	exclusively
enbart ammade, ammade helt	exclusively breast-fed
fader röker	smoking father
födelseår	year of birth
hela riket	the whole country
kommun	municipality
län	county
moder röker	smoking mother
månader	months
procent	per cent
rökare i familjen	smoking family member
röker	smoke
summa	total
tabell	table
uppgift saknas	missing data
veckor	weeks

Sammanfattning

Denna rapport omfattar två olika delar; dels statistik över amning av barn vid sex mättillfällen under det första levnadsåret och dels statistik över tobaksrökning bland spädbarnsföräldrar, insamlat vid två tillfällen. Datainsamlingen sker enbart på gruppnivå. Eftersom individdata saknas är det inte möjligt att göra länkningar till andra register eller utföra analyser av till exempel amning bland rökande kvinnor.

Amning

Sverige har ställt sig bakom Världshälsoorganisationens rekommendation om exklusiv amning i sex månader och därefter fortsatt amning med tilläggskost i tillräckliga mängder gärna under barnets första levnadsår eller så länge föräldrar och barn vill. Exklusiv amning i sex månader är svårt att uppnå även för länder med hög amningsfrekvens. I Sverige uppfyllde 14 procent rekommendationen år 2012. Följaktligen börjar flertalet föräldrar ge barnet tilläggskost innan sex månaders ålder. Enligt Livsmedelsverket (2011) är det ingen nackdel att ge små smakprov av mat till barn efter fyra månaders ålder samtidigt som barnet ammas. Detta syns i statistiken då ytterligare 48 procent delammar vid sex månaders ålder.

Sedan mitten av 1990-talet har amningsfrekvensen i Sverige minskat något varje år. Nedgången är särskilt tydligt ju äldre barnet blir, vilket kan tolkas som att kvinnor ammar under en kortare period nu än för tio år sedan. De senaste fem åren har dock även den totala amningsfrekvensen av barn vid en veckas, två och fyra månaders ålder minskat.

De regionala skillnaderna i amningsmönster är stora och en förklaring kan vara olika amningsfrämjande insatser i landet. Redan vid två månader uppstår skillnader då cirka 90 procent av barnen ammas i Stockholm, Uppsala och på Gotland jämfört med 81 procent i Västmanland och Jönköping (i riket 86 procent). Vid fyra månaders ålder hade länet med högst amningsfrekvens 81 procent och det med lägst 69 procent (i riket 75 procent). Vid sex månader, det vill säga den åldersgräns på barnet WHO rekommenderar exklusiv amning till, varierade den totala andelen ammade (enbart och delvis amning) mellan 56 och 70 procent för olika län (i riket 63 procent). Då barnet var nio månader var motsvarande siffror 32 och 43 procent och för tolv månader varierade amningsfrekvensen mellan 12 och 23 procent.

Föräldrars tobaksvanor

Rökning bland föräldrar till spädbarn har minskat under 2000-talet. Statistik från år 1999 visar att 9 procent av mödrarna och 14 procent av fäderna rökte under den första månaden efter barnets födelse. Av barn födda 2012 rökte knappt 5 procent av mödrarna och 10 procent av fäderna under barnets första levnadsmånad. Detta är en minskning för båda föräldrarna med 3 procentenheter sedan år 2003. Vid åtta månaders ålder rökte en något större andel av mödrarna (6 procent) jämfört med barnets första levnadsmånad.

De regionala skillnaderna är stora avseende på rökningens frekvens. År 2012 rökte flest mödrar och fäder under barnets första levnadsmånad i Södermanlands län (cirka 8 respektive 15 procent). Den lägsta andelen hade Västerbottens län där 2 procent av mödrarna och 6 procent av fäderna rökte under barnets första levnadsmånad.

Summary

This report comprises two parts: the first part contains statistics on breastfeeding of children at six time points during the first year of life and the second part is statistics on parental smoking habits. The data collection is made at group level. Since individual data are lacking, it is not possible to make linkages to other registries to perform analyses of for example breastfeeding among smoking women.

Breastfeeding

Sweden has adopted the WHO recommendation of exclusive breastfeeding up to 6 months of age, with continued breastfeeding along with appropriate complementary food during the first year of life, or as long as the parents and child wants. Exclusive breastfeeding for six months is, even for countries with high breastfeeding rates, difficult to achieve. In Sweden 14 per cent of the women fulfilled the recommendation in 2012. Thus, the majority introduce the child to complementary foods before six months of age. According to the Swedish National Food Agency (2011), there is no harm to give small samples of food to children after four months of age if the child also is breastfed. In addition another 48 per cent of the Swedish mothers do also partly breastfeed at six months.

Since the mid-1990s, the breastfeeding pattern in Sweden has decreased slightly each year. The decline is particularly evident at increased age of the child, which could suggest that women breastfeed for a shorter period than they did ten years ago. In the past five years, however, the overall breastfeeding rate of children at one week, two and four months of age have also decreased.

The regional differences in breastfeeding patterns are large and one explanation may be different efforts of breastfeeding promotion in the country. Already at two months of age there are differences, where 90 per cent of children are breastfed in the counties of Stockholm, Uppsala and Gotland, compared to 81 per cent in Västmanland and Jönköping (the whole country; 86 per cent). At four months of age, the county with the highest breastfeeding rates is at 81 per cent and the lowest county is at 69 per cent (nationally, 75 per cent). At six months, i.e. the boundary for exclusive breastfeeding according to WHO recommendations, the total breastfeeding (exclusively and partially) varied between 56 and 70 per cent (the whole country; 63 per cent). At nine months, the proportions varied between 32 and 43 per cent, and at twelve months, breastfeeding rates were in the range of 12 and 23 per cent.

Smoking habits among parents of infants

Smoking among parents of infants has decreased during the 2000s. Of the infants born in 2012 five per cent of the mothers and 10 per cent of the fathers smoked during the infants first month of life. This is a reduction by 3 per cent for both parents since 2003. At infant age of eight months the proportion of smoking slightly increased among mothers (6 per cent) than during the first month of life.

The regional differences are noticeable. In 2012, the county of Södermanland had the highest rate of smoking mothers and fathers at the infants first month of age (8 and 15 per cent respectively). The county of Västerbotten had the lowest smoking rate where 2 per cent of the mothers and 6 per cent of the fathers smoked during the same period.

Del 1 – Amning

Bakgrund

Andelen mödrar som ammar sina barn har varierat över tid i Sverige. Amningen har också varierat i olika delar av landet. Dessutom har amningsfrekvensen varierat mellan grupper som har olika socioekonomiska förutsättningar. År 1945 fick 95 procent av barnen vid 2 månaders ålder bröstmjölk. Denna siffra sjönk kraftigt till endast 20 procent 1972. Anledningen till minskningen var allt bättre modersmjölksersättningar samt att mödrarna började arbeta utanför hemmet i högre utsträckning (1). Övergången från hemförlossningar till sjukhusförlossningar var också en bidragande orsak till minskad amning då rutinerna på BB inte gav mödrarna tillräckligt med stöd för att amma. Samtidigt började olika företag marknadsföra bröstmjölksersättning och barnmatsprodukter, vilket också bidrog till att amningsfrekvensen sjönk (2). Under 1970-talet förändrades attityden till amning i samhället och på bred front fördes amningens sociala och medicinska värde fram. Kvinnorna började amma längre och vårdrutiner som tilläggsmatning och separation mellan mor och barn började ifrågasättas (3).

Sedan 1964 har Socialstyrelsen samlat in uppgifter om barn som fått enbart bröstmjölk vid två, fyra och sex månaders ålder med avbrott för år 1975 till 1985. Efter 1985 insamlas även uppgifter om barn som förutom bröstmjölk även fått bröstmjölksersättning vid motsvarande ålder.

När amningsrapporteringen återinfördes i mitten av 1980-talet hade amningen etablerats på en betydligt högre nivå än någon statistik tidigare visat, då amrades mer än 85 procent av barnen vid två månaders ålder.

År 1996 låg nivån som högst, då mer än 90 procent av barnen amrades vid två månaders ålder. Denna uppgång sammanfaller med de amningsstödjande åtgärder, Baby Friendly Hospitals Initiative (BFHI), som startades på initiativ av FN:s barnfond (UNICEF) (3, 4). UNICEF och Världshälsoorganisationen har en gemensam handlingsplan, ”Tio steg för lyckad amning”, för att skydda, stödja och främja amning (5). Inom mödrahälsovård, förlossning/BB och barnhälsovård arbetar man efter denna handlingsplan vilket har ökat medvetenheten och kunskapsnivån hos personalen. Amningsvänlighet utvärderades på kvinnokliniker i en stor del av världen utifrån de 10 stegen till lyckad amning.

Sverige har internationellt sett en generös föräldraförsäkring som kan ha bidragit till att amningen ökade under 70-talet och framåt. Under 70-talet kom en lag som garanterade mödrarna möjligheter att vara föräldralediga i 9 månader. Föräldraförsäkringen har sedan byggts ut och en extra bonus för föräldrar som delar på föräldraledigheten så kallad jämställdhetsbonus har införts. Pappornas uttag av föräldraförsäkringen ökade från 0,5 procent 1974 till 23,7 procent 2011 (6, 7). I andra europeiska länder är rätten att vara hemma med spädbarn betydligt sämre tillgodosedd. EU garanterar 4 månaders föräldraledighet (8).

Bröstmjölkens betydelse

Bröstmjölk innehåller ämnen som stimulerar immunförsvaret hos barnet och minskar risken för infektioner. I länder där sjukdomar med diarréer och uttorkning är en fara för barnet, på grund av orent vatten, kan bröstmjölk vara en nödvändig förutsättning för överlevnad. Men bröstmjölk utgör även ett skydd i västvärlden, framförallt mot akut öroninflammation och övre luftvägsinfektioner, men också mot diarréer, småbarnsastma, fetma

och diabetes. Sannolikt bidrar även bröstmjölken till ett skydd mot ohälsa senare i livet till exempel övervikt och diabetes (9). Risken att utveckla glutenintolerans i småbarnsåren är lägre bland barn som långsamt vänjs vid mat med gluten medan de fortfarande ammas (10, 11). Däremot minskar amning troligen inte risken för allergi (12). Amning är också en skyddsfaktor för plötslig spädbarnsdöd (13-15).

Amning har inte bara positiva effekter för barnet utan det finns även fördelar för modern. Kvinnan har en minskad risk för att utveckla diabetes typ2 samt bröst- och äggstockscancer (9).

Idag finns det modersmjölksersättningar som alltmer liknar bröstmjölken och proteinhalten har successivt sänkts. I många länder är emellertid bröstmjölksersättning inte ett lämpligt alternativ i uppfostringen av barnet eftersom bröstmjölksersättningar också kräver rent vatten. I länder med stort infektionstryck finns det starkt stöd för att just sex månaders exklusiv amning minskar risken för att barn drabbas av vissa infektioner, vilket ligger till grund för WHO:s globala rekommendation om exklusiv amning i sex månader (16). Bröstmjölken räcker tillsammans med D-vitamintillskott som enda näringskälla för de flesta barn under de första sex månaderna.

Det finns inget som talar emot att sex månaders exklusiv amning (enbart bröstmjolk och vid behov också vitaminer, mineraler och medicin) är fördelaktigt även i Sverige, men det saknas interventionsstudier som explicit jämför effekter av fyra eller sex månaders helamning i höginkomst länder som Sverige.

Ett syfte med den svenska amningsstatistiken är att presentera andelen barn som ammas vid olika åldrar under det första levnadsåret. Avsikten är också att visa när i tid som bröstmjölksersättning eller annan mat introduceras. Genom att registrera ”ammar enbart/ helamning” och ”ammar delvis/ delamning” får man en uppfattning om båda dessa förhållanden.

Rekommendationer

Fram till 2002 rekommenderade WHO att alla barn skulle ammas exklusivt fram till 4 – 6 månaders ålder. Från 2002 ändrades rekommendationen till att barnet skulle ammas exklusivt fram till 6 månaders ålder och därefter fortsatt amning med tilläggskost i två år eller längre (17). Huruvida WHO:s amningspolicy med exklusiv amning upp till 6 månaders ålder är tillämpbar i västvärlden har diskuterats. I Storbritannien och många andra länder menar man att det finns evidens för exklusiv amning i 4 månader medan exklusiv amning i 6 månader kan ifrågasättas (18).

Sverige har ställt sig bakom WHO:s rekommendation om helamning i sex månader och därefter fortsatt amning med tilläggskost i tillräckliga mängder gärna under första levnadsåret eller så länge föräldrar och barn vill. Vid enskild rådgivning ska hänsyn tas till den individuella situationen (19, 20). Men det är svårt även för länder med hög amningsfrekvens att nå WHO:s rekommendation om enbart amning i sex månader, detta gäller bland annat i Norge (21, 22).

Svenska barnläkarföreningen och Livsmedelsverkets gemensamma expertgrupp har gjort en sammanställning av aktuell forskning avseende amning och tillvänjning av fast föda för friska fullgångna barn. De konstaterar att det idag inte finns några vetenskapliga belägg för att det skulle finnas hälsomässiga nackdelar, eller fördelar, förknippade med att introducera tilläggskost mellan 4-6 månader, förutsatt att mamman fortsätter amma (20).

Enligt Livsmedelsverkets råd om bra mat för barn upp till ett års ålder går det bra att ge så kallade ”smakprover” av mat från tidigast fyra månaders ålder (23).

Definitioner

Socialstyrelsen har från och med år 2004 fastställt följande definitioner i enlighet med WHO:s rekommendationer.

Begrepp	Definition
Enbart ammade	Barn som har fått enbart bröstmjök samt vitaminer eller läkemedel (t.ex. D-vitamin).
Delvis ammade	Barn som förutom bröstmjök även har fått bröstmjölkersättning, välling eller annan kost.
Ej ammade	Barn som inte fått bröstmjök
Uppgift saknas	Journaler där man inte kan bedöma huruvida barnet ammas eller ej.

Före födelseår 2004 definierades barn som förutom bröstmjök fick smakportioner som enbart ammade. Efter detta har Socialstyrelsen anpassat sig till WHO:s definition för vad som ingår i begreppet ”enbart amning”. Därför är statistiken som avser enbart respektive delvis amning inte jämförbar med tidigare år.

Material

Datainsamling

Det är betydelsefullt att utvecklingen av amning kan följas såväl regionalt som nationellt. Socialstyrelsen har därför, efter samråd med Sveriges Kommuner och Landsting (SKL), rekommenderat att landstingen sammanställer amningsuppgifter från barnhälsovården i form av en regional amningsstatistik för respektive län. Informationen journalförs fortlöpande vid ordinarie besök hos barnvårdscentralen, då föräldrarna/vårdnadshavaren tillfrågas vilken näringskälla man gett barnet (bröstmjök eller annat). Efter kalenderårets utgång görs en sammanställning av journaluppgifterna på en särskild blankett (bilaga 1). Barnhälsovårdsöverläkare eller samordnande sjuksköterska/vårdutvecklare ansvarar för att uppgifterna samlas in och lämnas vidare till Socialstyrelsen som gör en nationell sammanställning.

Sedan 1985 samlas uppgifter om både enbart- och delvis amning in vid en veckas ålder samt vid två, fyra, sex månaders ålder. Från och med år 2002 insamlas även amningsstatistik vid nio och tolv månaders ålder.

Tillförlitlighet och bortfall

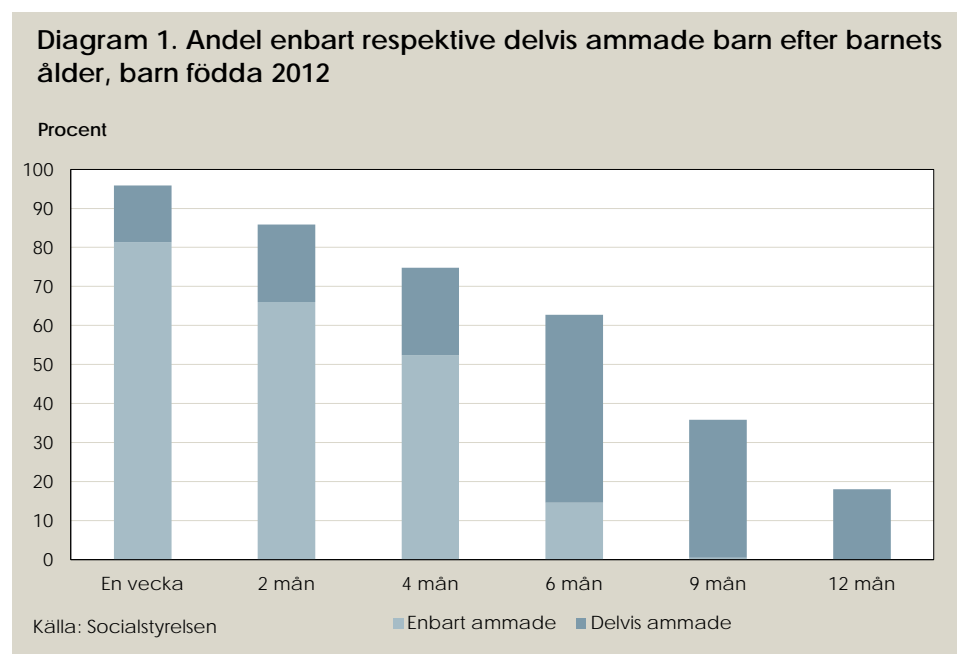
Sedan slutet av 1960 talet har anslutningen till mödra- och barnhälsovården varit hög i Sverige. Genom annan statistikinsamling som sker vid landets barnhälsovårdsenheter vet vi idag att barnvårdscentralerna når cirka 99 procent av alla barn under det första levnadsåret. Kontakten sker i samband med hälsoundersökningar. Därför kan amningsuppgifterna anses vara representativa för den verkliga amningsfrekvensen i riket.

Vid uppföljning och rapportering i denna storleksklass (cirka 110 000 barn per år) kan man inte utesluta att några journaluppgifter saknas vid den årliga sammanställningen. Ett mindre antal journaluppgifter är dessutom svåra att tolka. Det finns flera orsaker till bortfall eller till att journaler inte är bedömningsbara. Förutom brister i journalföring finns cirka 400 adoptivbarn där amningsuppgifter saknas. För invandrade barn som skrivits in i

svensk barnhälsovård efter ett års ålder har man som regel inte tagit upp någon detaljerad amningsanamnes i efterhand. Övergången till datoriserade journalsystem har också medfört problem. Bortfallet ligger utanför samtliga beräkningar i denna publikation, och för helhetsbedömningen av amningsintensiteten bedöms bortfallet inte ha någon avgörande betydelse. Ett stort bortfall i små kommuner kan däremot ha betydelse. Därför har andelar inte angivits i kommuner där bortfallet är 30 procent eller mer, utan har markerats med en asterisk * (se tabell 15). Till denna årsrapport har barnhälsovårdsenheter i Hovsjö och Domnarvet i Borlänge inte rapporterat några amningsuppgifter och ingår därför inte i denna rapport.

Resultat – Amning

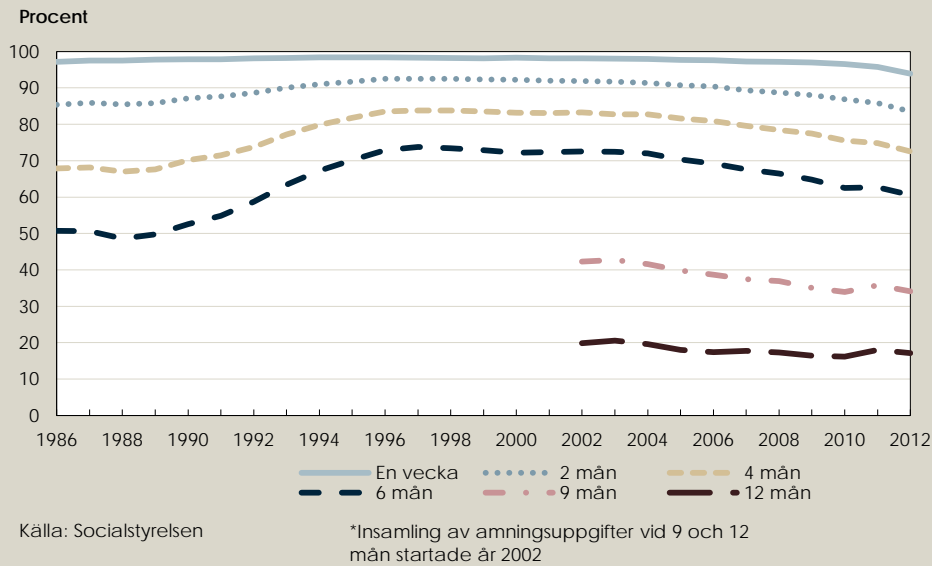
Resultaten visar att av barnen som föddes under år 2012 ammadess 96 procent vid en veckas ålder (enbart eller delvis), 86 procent vid två månaders ålder, 75 procent vid fyra månaders ålder och 63 procent vid sex månaders ålder. Motsvarande andel var vid nio månaders ålder 36 procent och vid 12 månaders ålder 18 procent. Som förväntat visar det sig att enbart amning minskar och delamningen ökar med barnets ålder. Även om enbart bröstmjölk ger tillräckligt med näring till barn upp till sex månaders ålder så har majoriteten redan introducerats för annan föda vid den åldern (se diagram 1 och tabell 2–7).

Amningsmönster

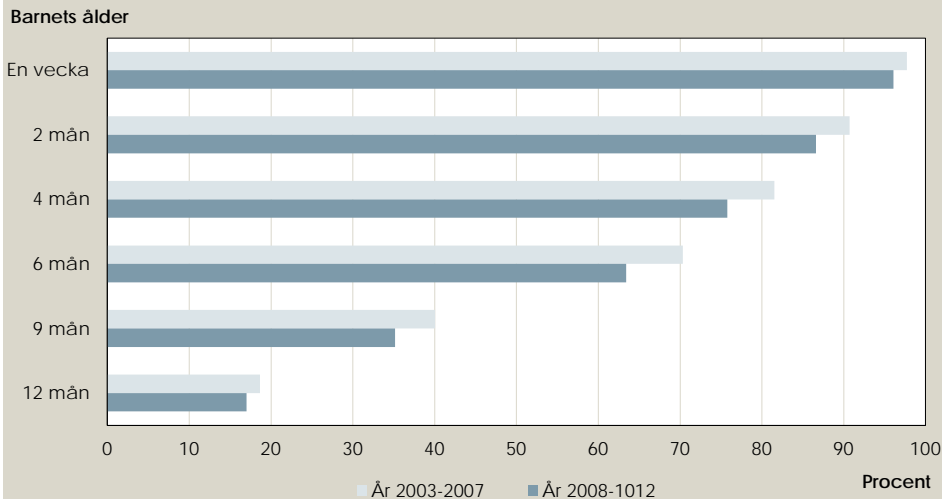
Amningsfrekvensen (enbart och delvis amning sammanslaget) låg som högst i mitten av 1990-talet och har sedan fortsatt att minska något även under 2000-talet. Nedgången är särskilt tydligt ju äldre barnet blir och kvinnor slutar amma tidigare nu än för ett decennium sedan. De senaste tre åren har även amning av barn vid en vecka, 2 och 4 månaders ålder minskat (se diagram 2).

Diagram 2. Enbart och delvis ammade barn födda 1986–2012

Om man jämför de två senaste femårsperioderna syns tydligt hur amningsfrekvensen går ner under barnets första levnadsår. Under 2003–2007 ammadess 90,7 procent vid två månaders ålder och år 2008–2012 var andelen 86,6, vilket ger en minskning på cirka 4 procentenheter. Vid fyra månaders ålder var motsvarande minskning 6 procentenheter och vid sex månaders ålder 7 procentenheter (se diagram 3).

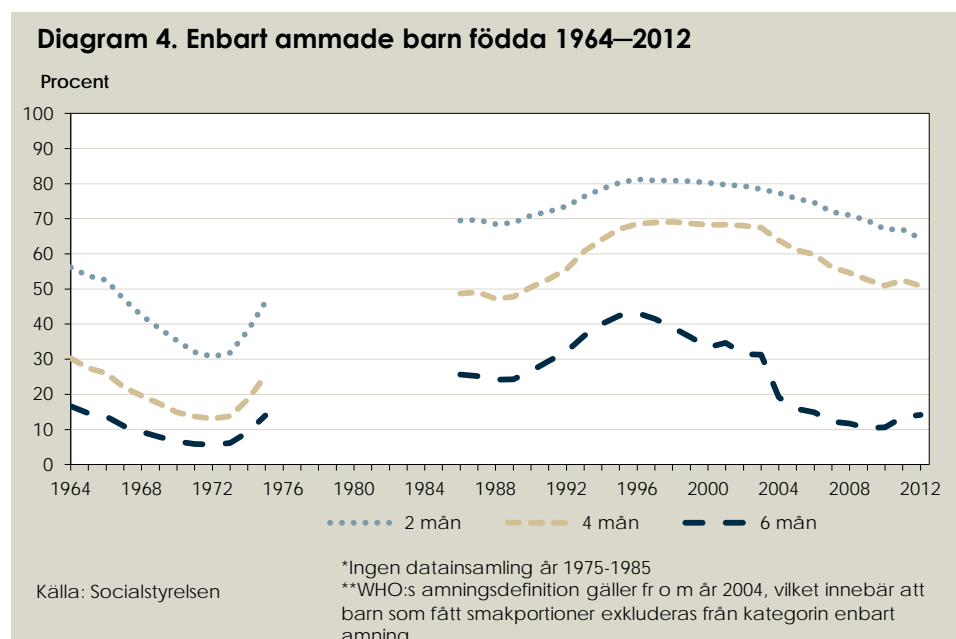
Diagram 3. Enbart och delvis ammade barn i procent för femårsperioden 2008-2012 jämfört med 2003–2007

Enbart amning

Diagram 4 visar andelen enbart ammade barn över tid från 1964 och framåt förutom avbrottet i datainsamlingen 1975–1985. Nedgången av andelen enbart ammade barn sedan 1990-talet har fortsatt under 2000-talet. Särskilt markant var nedgången i statistiken av enbart ammade barn efter 2004. Den kan delvis förklaras med definitionsändringen som

skedde då och som innebär att barn som får smakportioner inte längre definierades som enbart ammade. Dock har andelen enbart ammade barn minskat mer än vad delvis amning har ökat. En jämförelse mellan de senaste tre åren visar att andelen barn som enbart ammas vid sex månaders ålder ser ut att ha ökat, från 11 till drygt 14 procent. Om ökningen är faktisk eller beror på att den strikta definitionen av helamning (enbart bröstmjölks samt D-vitamin och vid behov läkemedel) inte bokstavigt följs utan att introduktion av små mängder av annan mat har accepterats inom kategorin enbart amning, är svårt att veta (se diagram 4).

Regionala skillnader

Det finns betydande regionala skillnader i amningsmönster i landet. Redan vid två månaders ålder uppstår skillnader då cirka 90 procent av barnen ammas i Stockholm, Uppsala och på Gotland, jämfört med 81 procent i Västmanland och Jönköping (i riket 86 procent). Vid fyra månaders ålder hade länet med högst amningsfrekvens 81 procent (Stockholm) och det med lägst 69 procent (Västmanland, jämför med riket 75 procent). Vid sex månader varierade den totala amningen (enbart och delvis amning) mellan 56 procent och 70 procent för olika län (i riket 63 procent). Då barnet var nio månader var motsvarande siffror 32 och 43 procent och vid tolv månader varierade amningsfrekvensen mellan 12 och 23 procent.

I diagram 5–8 visas enbart och delvis amning fördelat på barnålder och länstillhörighet. Diagram 9–10 presenterar enbart och delvis amning sammanslaget vid nio och 12 månaders ålder.

Diagram

Diagram 5. Andel ammade barn vid en veckas ålder per län, barn födda 2012

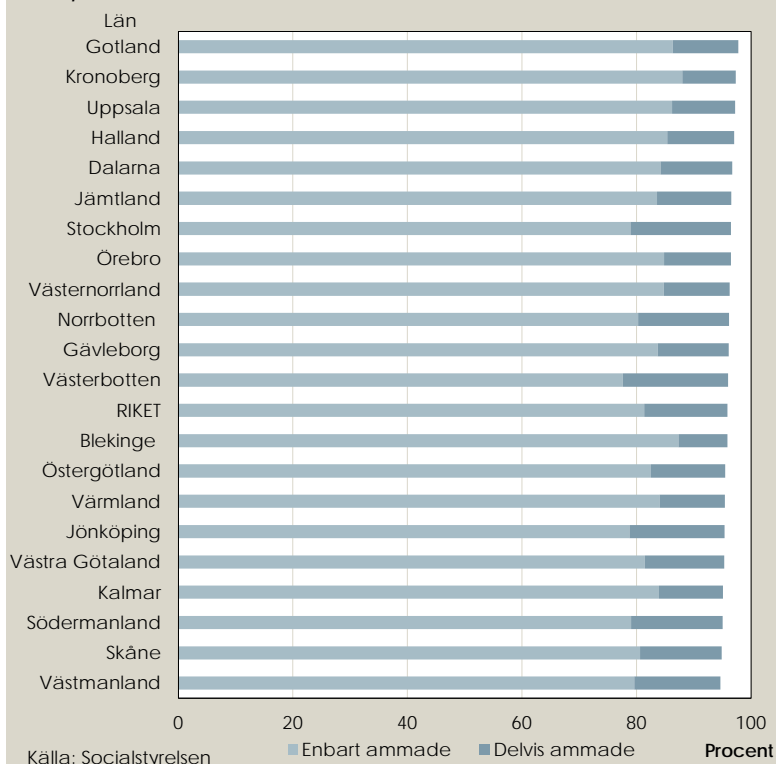

Diagram 6. Andel ammade barn vid 2 månaders ålder per län, barn födda 2012

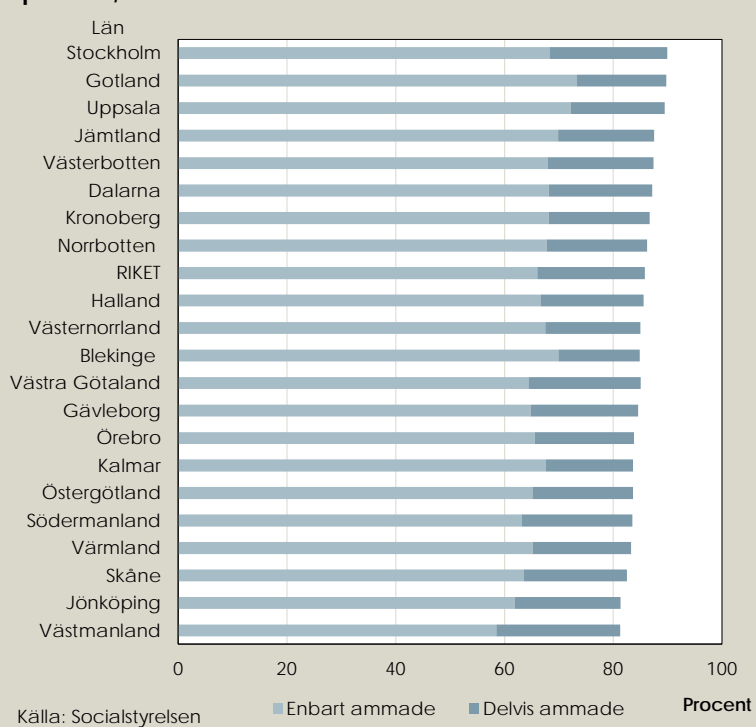

Diagram 7. Andel ammade barn vid 4 månaders ålder per län, barn födda 2012

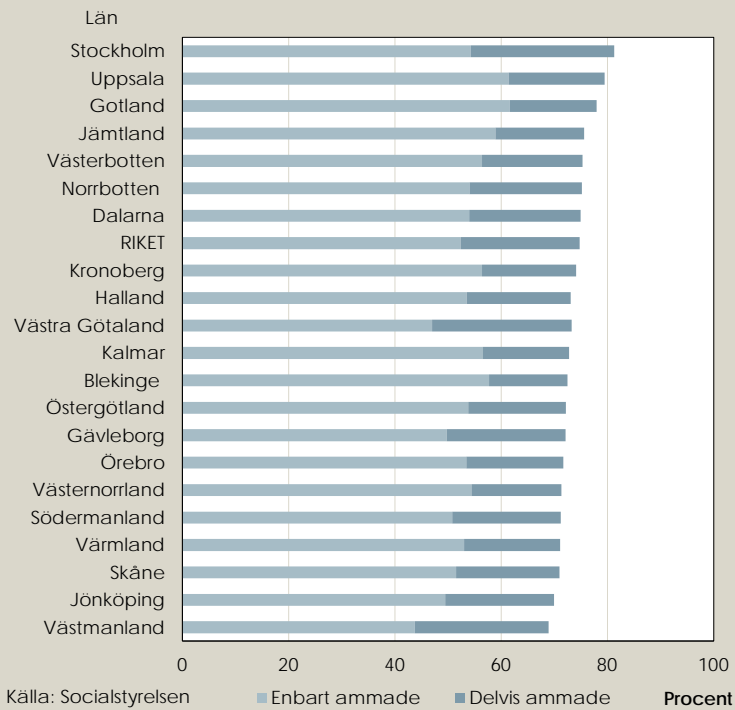

Diagram 8. Andel ammade barn vid 6 månaders ålder per län, barn födda 2011

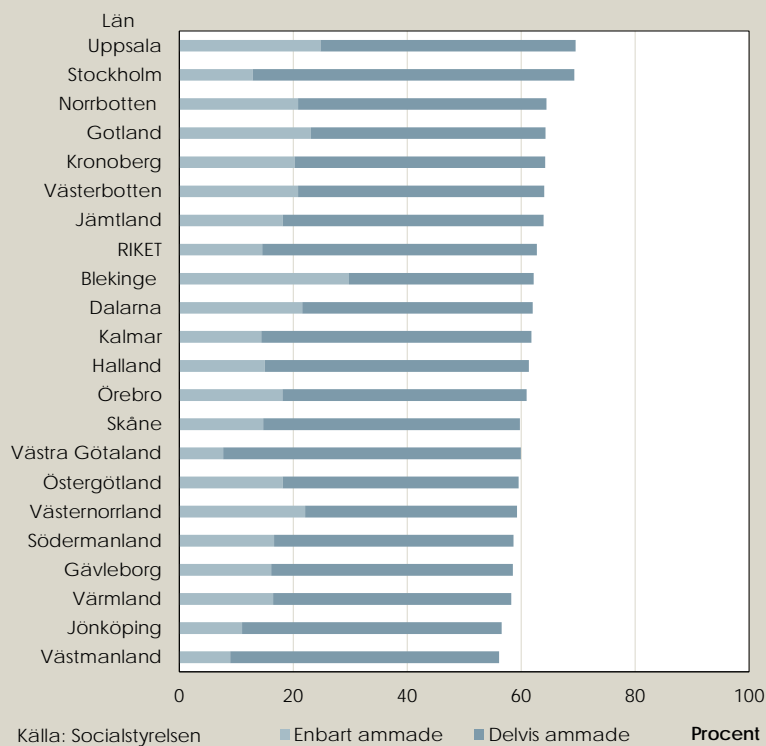

Diagram 9. Andel ammade barn vid 9 månaders ålder per län, barn födda 2012

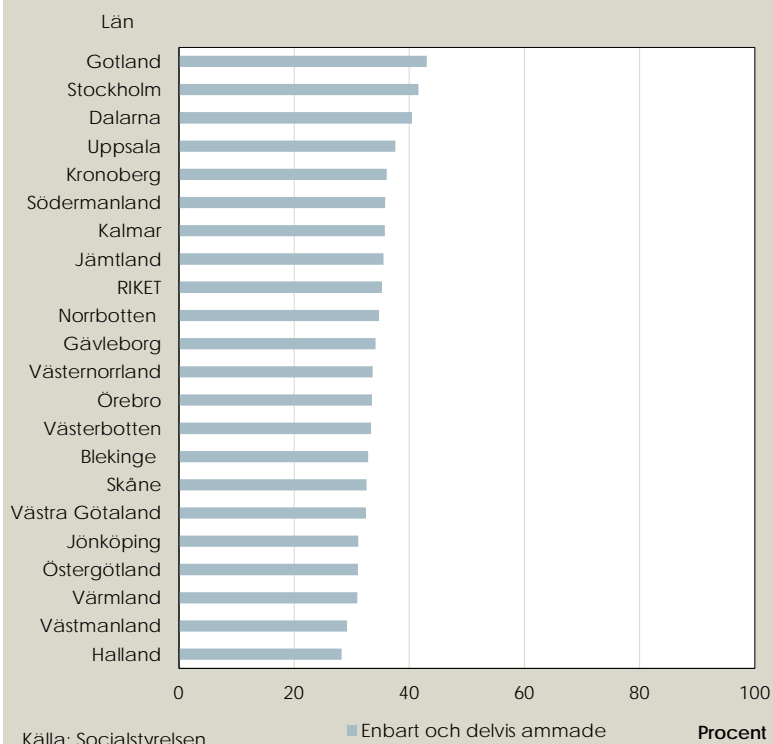
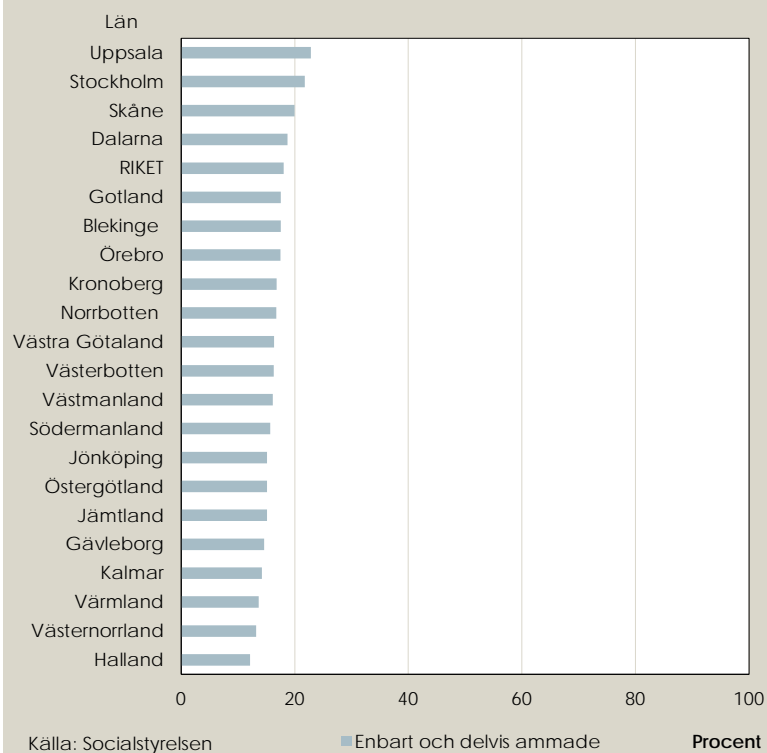

Diagram 10. Andel ammade barn vid ett års ålder per län, barn födda 2012

Tabeller

Tabell 1. Ammade barn vid en veckas ålder, barn födda 1986–2012

År	Enbart ammade		Delvis ammade		Enbart eller delvis ammade		Uppgift saknas
	N	%	N	%	N	%	%
1986	90 241	91,6	5 549	5,6	95 790	97,2	1,9
1987	93 761	91,8	5 772	5,7	99 533	97,5	1,7
1988	100 071	91,6	6 482	5,9	106 553	97,5	1,7
1989	103 883	92,1	6 403	5,7	110 286	97,8	1,4
1990	97 179	93,0	5 153	4,9	102 332	97,9	1,5
1991	100 901	92,7	5 623	5,2	106 524	97,9	1,3
1992	110 068	93,2	5 774	4,9	115 842	98,1	1,2
1993	107 204	93,9	4 868	4,3	112 072	98,2	1,3
1994	103 557	94,4	4 341	4,0	107 898	98,4	1,2
1995	95 418	94,4	4 026	4,0	99 444	98,4	1,0
1996	88 791	94,3	3 858	4,1	92 649	98,4	1,2
1997	83 573	93,8	4 023	4,5	87 596	98,3	1,3
1998	82 368	93,4	4 264	4,8	86 632	98,2	1,5
1999	81 547	93,0	4 503	5,1	86 050	98,1	1,4
2000	82 920	92,6	5 065	5,7	87 985	98,3	1,6
2001 ¹	82 672	91,5	5 956	6,6	88 628	98,1	1,5
2002 ²	85 309	91,0	6 638	7,1	91 947	98,1	1,5
2003	86 672	90,3	7 414	7,7	94 086	98,0	1,5
2004	89 588	89,4	8 582	8,6	98 170	97,9	1,5
2005 ³	88 745	88,4	9 358	9,3	98 103	97,7	2,3
2006	91 528	87,5	10 551	10,1	102 079	97,6	2,2
2007	91 249	86,0	11 943	11,3	103 192	97,3	2,2
2008	91 581	85,1	13 011	12,1	104 592	97,2	2,4
2009	93 143	84,5	13 801	12,5	106 944	97,0	2,2
2010	94 981	82,9	15 591	13,6	110 572	96,6	2,1
2011	91 638	82,5	15 368	13,8	107 006	96,3	2,2
2012	90 915	81,4	16 206	14,5	107 121	95,8	2,3

1) Uppgift saknas för Kiruna, Pajala, Jokkmokk och Gällivare kommun

2) Uppgift saknas för Blekinge län samt för Kiruna, Jokkmokk och Gällivare kommun

3) Uppgift saknas för Nykvarn

Not: För barn födda från och med 2004 har Sverige anpassat sig till WHO:s amningsdefinition (se sid. 14)

Tabell 2. Ammade barn vid två månaders ålder, barn födda 1986–2012

År	Enbart ammade		Delvis ammade		Enbart eller delvis ammade		Uppgift saknas
	N	%	N	%	N	%	%
1986	68 312	69,5	15 625	15,9	83 937	85,4	2,2
1987	70 863	69,7	16 499	16,2	87 362	85,9	2,2
1988	74 662	68,5	18 494	17,0	93 156	85,5	2,0
1989	77 308	68,8	19 088	17,0	96 396	85,8	1,8
1990	73 825	70,9	16 843	16,2	90 668	87,1	1,9
1991	78 089	72,0	17 014	15,7	95 103	87,7	1,5
1992	86 776	73,6	17 722	15,0	104 498	88,6	1,4
1993	86 933	76,3	15 639	13,7	102 572	90,0	1,5
1994	85 963	78,5	13 692	12,5	99 655	91,0	1,4
1995	80 969	80,2	11 791	11,7	92 760	91,9	1,1
1996	76 330	81,2	10 652	11,3	86 982	92,5	1,4
1997	71 969	80,9	10 329	11,6	82 298	92,5	1,5
1998	71 244	80,9	10 212	11,6	81 456	92,5	1,7
1999	70 566	80,7	10 174	11,6	80 740	92,3	1,6
2000	71 568	80,2	10 757	12,0	82 325	92,2	1,8
2001 ¹	71 875	79,7	11 086	12,3	82 961	92,0	1,8
2002 ²	74 156	79,3	11 773	12,6	85 929	91,9	1,7
2003	75 100	78,4	12 701	13,3	87 801	91,7	1,7
2004	77 172	77,3	14 045	14,1	91 217	91,4	1,9
2005 ³	75 573	75,8	14 931	15,0	90 504	90,7	2,9
2006	77 348	74,6	16 456	15,9	93 804	90,4	3,0
2007	75 774	71,9	18 342	17,4	94 116	89,4	3,0
2008	75 749	71,0	18 923	17,7	94 672	88,8	3,3
2009	75 866	69,4	20 346	18,6	96 212	88,1	3,1
2010	76 253	67,1	22 529	19,8	98 782	86,9	2,7
2011	73 954	66,9	21 586	19,5	95 540	86,5	2,7
2012	73 357	66,0	21 974	19,8	95 331	85,8	2,9

1) Uppgift saknas för Kiruna, Pajala, Jokkmokk och Gällivare kommun

2) Uppgift saknas för Blekinge län samt för Kiruna, Jokkmokk och Gällivare kommun

3) Uppgift saknas för Nykvarn

Not: För barn födda från och med 2004 har Sverige anpassat sig till WHO:s amningsdefinition (se sid. 14)

Tabell 3. Ammade barn vid fyra månaders ålder, barn födda 1986–2012

År	Enbart ammade		Delvis ammade		Enbart eller delvis ammade		Uppgift saknas
	N	%	N	%	N	%	
1986	47 730	48,7	18 796	19,2	66 526	67,9	2,6
1987	49 719	49,1	19 228	19,0	68 947	68,1	2,6
1988	51 175	47,2	21 513	19,8	72 688	67,0	2,4
1989	53 536	47,8	22 209	19,8	75 745	67,6	2,2
1990	52 380	50,5	20 411	19,7	72 791	70,2	2,2
1991	57 094	52,8	20 279	18,7	77 373	71,5	1,9
1992	65 241	55,6	21 389	18,2	86 630	73,8	1,8
1993	68 887	60,7	18 763	16,5	87 650	77,2	1,9
1994	69 951	64,1	17 201	15,7	87 152	79,8	1,7
1995	67 374	66,9	15 071	15,0	82 445	81,9	1,4
1996	64 242	68,6	13 922	14,9	78 164	83,5	1,7
1997	60 982	68,9	13 169	14,9	74 151	83,8	1,9
1998	60 615	69,1	12 900	14,7	73 515	83,8	2,1
1999	59 794	68,7	12 926	14,8	72 720	83,5	2,1
2000	60 694	68,3	13 223	14,9	73 917	83,2	2,3
2001 ¹	61 279	68,3	13 283	14,8	74 562	83,1	2,2
2002 ²	63 409	68,0	14 179	15,2	77 588	83,2	2,0
2003	64 362	67,5	14 541	15,2	78 903	82,7	2,0
2004	63 463	63,8	18 837	18,9	82 300	82,7	2,3
2005 ³	60 717	61,1	20 316	20,4	81 033	81,6	3,3
2006	61 591	59,8	21 749	21,1	83 340	80,9	3,6
2007	58 826	56,2	24 496	23,4	83 322	79,6	3,5
2008	57 927	54,7	25 235	23,8	83 162	78,5	3,9
2009	57 249	52,7	27 011	24,8	84 260	77,5	3,7
2010	57 660	50,9	27 872	24,6	85 532	75,6	3,2
2011	57 694	52,5	25 270	23,0	82 964	75,5	3,2
2012	57 960	52,4	24 743	22,4	82 703	74,8	3,4

1) Uppgift saknas för Kiruna, Pajala, Jokkmokk och Gällivare kommun

2) Uppgift saknas för Blekinge län samt för Kiruna, Jokkmokk och Gällivare kommun

3) Uppgift saknas för Nykvarn

Not: För barn födda från och med 2004 har Sverige anpassat sig till WHO:s amningsdefinition (se sid. 14)

Tabell 4. Ammade barn vid sex månaders ålder, barn födda 1986–2012

År	Enbart ammade		Delvis ammade		Enbart eller delvis ammade		Uppgift saknas
	N	%	N	%	N	%	%
1986	24 972	25,6	24 397	25,1	49 369	50,7	3,1
1987	25 310	25,2	25 524	25,4	50 834	50,6	3,2
1988	26 168	24,2	26 363	24,4	52 531	48,6	2,9
1989	27 087	24,3	28 342	25,5	55 429	49,8	2,8
1990	27 470	26,6	26 863	26,0	54 333	52,6	2,7
1991	31 813	29,5	27 398	25,4	59 211	54,9	2,3
1992	37 636	32,2	31 038	26,5	68 674	58,7	2,2
1993	41 442	36,7	30 169	26,7	71 611	63,4	2,2
1994	43 444	40,0	29 741	27,3	73 185	67,3	2,1
1995	42 466	42,3	28 355	28,3	70 821	70,6	1,8
1996	40 192	43,1	27 763	29,8	67 955	72,9	2,2
1997	36 569	41,5	28 436	32,3	65 005	73,8	2,4
1998	33 917	39,0	29 926	34,4	63 843	73,4	2,8
1999	31 470	36,3	31 687	36,6	63 157	72,9	2,6
2000	29 503	33,4	34 240	38,8	63 743	72,2	2,9
2001 ¹	31 007	34,7	33 681	37,7	64 688	72,4	2,7
2002 ²	29 158	31,5	38 053	41,1	67 211	72,6	2,6
2003	29 916	31,5	38 844	40,9	68 760	72,4	2,5
2004	18 989	19,2	52 288	52,8	71 277	72,0	2,7
2005 ³	15 671	15,9	53 819	54,5	69 490	70,4	3,8
2006	15 223	14,9	55 599	54,3	70 822	69,2	4,2
2007	12 722	12,3	57 415	55,4	70 137	67,6	4,5
2008	12 211	11,7	57 412	54,8	69 623	66,5	5,0
2009	11 202	10,4	58 535	54,4	69 737	64,8	4,6
2010	11 914	10,6	58 415	51,9	70 329	62,5	3,8
2011	14 806	13,5	54 150	49,5	68 956	63,0	3,6
2012	16 003	14,5	53 058	48,2	69 061	62,7	3,9

1) Uppgift saknas för Kiruna, Pajala, Jokkmokk och Gällivare kommun

2) Uppgift saknas för Blekinge län samt för Kiruna, Jokkmokk och Gällivare kommun

3) Uppgift saknas för Nykvarn

Not: För barn födda från och med 2004 har Sverige anpassat sig till WHO:s amningsdefinition (se sid. 14)

Tabell 5. Ammade barn vid nio månaders ålder, barn födda 2002–2012

År	Enbart ammade		Delvis ammade		Enbart eller delvis ammade		Uppgift saknas
	N	%	N	%	N	%	%
2002 ¹	2 452	2,9	33 708	39,4	36 160	42,3	10,1
2003	2 321	2,5	37 223	40,2	39 544	42,7	8,0
2004 ²	965	1,0	37 947	40,5	38 912	41,5	8,0
2005 ³	538	0,6	38 075	39,2	38 613	39,8	5,5
2006	716	0,7	38 073	38,0	38 789	38,7	6,2
2007	466	0,5	37 279	37,0	37 745	37,4	7,1
2008	474	0,5	37 055	36,5	37 529	36,9	7,8
2009	444	0,4	36 300	34,6	36 744	35,0	7,0
2010	415	0,4	37 093	33,6	37 508	33,9	5,4
2011	524	0,5	37 560	34,8	38 084	35,3	4,9
2012	489	0,5	38 395	35,3	38 884	35,8	5,2

1) Uppgift saknas för Blekinge län samt för Kiruna, Jokkmokk och Gällivare kommun.

2) Uppgift saknas för Burlöv, Eslöv, Hörby, Höör, Kävlinge, Landskrona, Lomma, Lund, Staffanstorps och Svalöv

3) Uppgift saknas för Nykvarn

Not: För barn födda från och med 2004 har Sverige anpassat sig till WHO:s amningsdefinition (se sid. 14)

Tabell 6. Ammade barn vid tolv månaders ålder, barn födda 2002–2012

År	Enbart ammade		Delvis ammade		Enbart eller delvis ammade		Uppgift saknas
	N	%	N	%	N	%	%
2002 ¹	724	0,8	17 183	19,1	17 907	19,9	5,3
2003	636	0,7	18 795	19,9	19 431	20,6	6,2
2004	119	0,1	18 665	19,4	18 784	19,6	5,7
2005 ³	82	0,1	17 148	17,9	17 230	18,0	6,7
2006	111	0,1	17 169	17,3	17 280	17,4	7,2
2007	70	0,1	17 620	17,7	17 690	17,8	8,3
2008	90	0,1	17 267	17,2	17 357	17,3	9,0
2009	74	0,1	17 037	16,3	17 111	16,4	7,6
2010	72	0,1	17 663	16,1	17 735	16,2	6,2
2011	97	0,1	18 419	17,1	18 516	17,2	5,1
2012	79	0,1	19 454	18,0	19 533	18,0	5,6

1) Uppgift saknas för Blekinge län samt för Kiruna, Jokkmokk och Gällivare kommun

3) Uppgift saknas för Nykvarn

Not: För barn födda från och med 2004 har Sverige anpassat sig till WHO:s amningsdefinition (se sid. 14)

Tabell 7. Enbart eller delvis ammade barn per län, barn födda 2012

Län	Andel (%) enbart eller delvis ammade vid följande ålder					
	En vecka	Två mån	Fyra mån	Sex mån	Nio mån	Tolv mån
Stockholm	96,5	89,9	81,3	69,3	41,9	21,8
Uppsala	97,2	89,5	79,5	69,6	38,1	22,8
Södermanland	95,0	83,5	71,2	58,6	34,5	15,7
Östergötland	95,5	83,6	72,2	59,5	33,4	15,1
Jönköping	95,4	81,4	69,9	56,6	31,9	15,1
Kronoberg	97,3	86,7	74,1	64,2	36,9	16,8
Kalmar	95,1	83,7	72,8	61,8	33,7	14,2
Gotland	97,8	89,8	78,0	64,2	43,0	17,5
Blekinge	95,9	84,9	72,5	62,2	34,1	17,5
Skåne	94,9	82,5	71,0	59,8	35,1	20,0
Halland	97,1	85,6	73,1	61,3	30,5	12,1
Västra Götaland	95,4	85,1	73,3	60,0	32,5	16,4
Värmland	95,4	83,3	71,1	58,2	31,1	13,6
Örebro	96,5	83,8	71,7	61,0	35,4	17,5
Västmanland	94,6	81,3	68,9	56,1	32,0	16,1
Dalarna	96,7	87,2	75,0	62,0	36,2	18,7
Gävleborg	96,1	84,6	72,1	58,5	33,4	14,6
Västernorrland	96,3	85,0	71,4	59,3	32,2	13,2
Jämtland	96,5	87,5	75,7	63,9	36,3	15,1
Västerbotten	96,0	87,4	75,3	64,0	32,2	16,3
Norrbottn	96,2	86,2	75,2	64,4	36,4	16,8
Hela riket	95,8	85,8	74,8	62,7	35,8	18,0

Tabell 8. Ammade barn vid en veckas ålder per län, barn födda 2012

Län	Enbart ammade		Delvis ammade		Enbart eller delvis ammade		Uppgift saknas
	N	%	N	%	N	%	%
Stockholm	21 904	78,9	4 881	17,6	26 785	96,5	3,4
Uppsala	3 444	86,2	441	11,0	3 885	97,2	2,6
Södermanland	2 401	79,1	485	16,0	2 886	95,0	1,3
Östergötland	4 159	82,5	654	13,0	4 813	95,5	1,4
Jönköping	3 096	78,8	653	16,6	3 749	95,4	1,5
Kronoberg	1 859	88,0	198	9,4	2 057	97,3	1,8
Kalmar	2 048	83,9	273	11,2	2 321	95,1	0,7
Gotland	499	86,3	66	11,4	565	97,8	0,7
Blekinge	1 370	87,3	134	8,5	1 504	95,9	1,7
Skåne	12 549	80,6	2 221	14,3	14 770	94,9	2,1
Halland	2 858	85,4	391	11,7	3 249	97,1	1,3
Västra Götaland	15 630	81,4	2 672	13,9	18 302	95,4	1,7
Värmland	2 361	84,1	319	11,4	2 680	95,4	2,3
Örebro	2 770	84,8	382	11,7	3 152	96,5	3,8
Västmanland	2 287	79,6	432	15,0	2 719	94,6	3,7
Dalarna	2 116	84,2	316	12,6	2 432	96,7	7,6
Gävleborg	2 374	83,7	352	12,4	2 726	96,1	1,8
Västernorrland	2 059	84,8	279	11,5	2 338	96,3	1,5
Jämtland	1 066	83,6	165	12,9	1 231	96,5	1,4
Västerbotten	2 194	77,6	521	18,4	2 715	96,0	0,8
Norrbottn	1 871	80,3	371	15,9	2 242	96,2	0,9
Hela riket	90 915	81,4	16 206	14,5	107 121	95,8	2,3

Tabell 9. Ammade barn vid två månaders ålder per län, barn födda 2012

Län	Enbart ammade		Delvis ammade		Enbart eller delvis ammade		Uppgift saknas
	N	%	N	%	N	%	%
Stockholm	18 658	68,2	5 927	21,7	24 585	89,9	4,9
Uppsala	2 873	72,1	690	17,3	3 563	89,5	3,0
Södermanland	1 913	63,2	615	20,3	2 528	83,5	1,6
Östergötland	3 280	65,1	931	18,5	4 211	83,6	1,5
Jönköping	2 432	61,9	766	19,5	3 198	81,4	1,5
Kronoberg	1 439	68,1	392	18,6	1 831	86,7	1,8
Kalmar	1 651	67,6	391	16,0	2 042	83,7	0,7
Gotland	423	73,3	95	16,5	518	89,8	0,9
Blekinge	1 097	69,9	235	15,0	1 332	84,9	1,7
Skåne	9 862	63,5	2 953	19,0	12 815	82,5	2,3
Halland	2 229	66,6	634	18,9	2 863	85,6	1,3
Västra Götaland	12 293	64,5	3 923	20,6	16 216	85,1	2,4
Värmland	1 819	65,2	504	18,1	2 323	83,3	3,0
Örebro	2 133	65,6	595	18,3	2 728	83,8	4,2
Västmanland	1 673	58,5	651	22,8	2 324	81,3	4,1
Dalarna	1 718	68,1	480	19,0	2 198	87,2	7,3
Gävleborg	1 839	64,8	561	19,8	2 400	84,6	1,7
Västernorrland	1 639	67,5	425	17,5	2 064	85,0	1,5
Jämtland	888	69,9	224	17,6	1 112	87,5	1,7
Västerbotten	1 920	67,9	551	19,5	2 471	87,4	0,8
Norrbottn	1 578	67,7	431	18,5	2 009	86,2	0,9
Hela riket	73 357	66,0	21 974	19,8	95 331	85,8	2,9

Tabell 10. Ammade barn vid fyra månaders ålder per län, barn födda 2012

Län	Enbart ammade		Delvis ammade		Enbart eller delvis ammade		Uppgift saknas
	N	%	N	%	N	%	%
Stockholm	14 684	54,3	7 308	27,0	21 992	81,3	6,1
Uppsala	2 437	61,4	718	18,1	3 155	79,5	3,4
Södermanland	1 531	50,8	615	20,4	2 146	71,2	2,0
Östergötland	2 705	53,8	923	18,4	3 628	72,2	1,7
Jönköping	1 942	49,5	802	20,4	2 744	69,9	1,7
Kronoberg	1 191	56,4	374	17,7	1 565	74,1	1,9
Kalmar	1 380	56,6	395	16,2	1 775	72,8	0,8
Gotland	355	61,6	94	16,3	449	78,0	1,0
Blekinge	903	57,7	231	14,8	1 134	72,5	2,0
Skåne	7 996	51,5	3 018	19,4	11 014	71,0	2,4
Halland	1 790	53,5	656	19,6	2 446	73,1	1,3
Västra Götaland	8 906	47,0	4 987	26,3	13 893	73,3	3,0
Värmland	1 479	53,0	505	18,1	1 984	71,1	3,0
Örebro	1 738	53,4	595	18,3	2 333	71,7	4,2
Västmanland	1 253	43,8	720	25,2	1 973	68,9	4,1
Dalarna	1 349	54,0	523	20,9	1 872	75,0	8,3
Gävleborg	1 408	49,8	633	22,4	2 041	72,1	2,0
Västernorrland	1 317	54,4	409	16,9	1 726	71,4	1,9
Jämtland	748	58,9	212	16,7	960	75,7	1,9
Västerbotten	1 590	56,4	533	18,9	2 123	75,3	1,1
Norrbottn	1 258	54,1	492	21,1	1 750	75,2	1,0
Hela riket	57 960	52,4	24 743	22,4	82 703	74,8	3,4

Tabell 11. Ammade barn vid sex månaders ålder per län, barn födda 2012

Län	Enbart ammade		Delvis ammade		Enbart eller delvis ammade		Uppgift saknas
	N	%	N	%	N	%	
Stockholm	3 475	12,9	15 208	56,4	18 683	69,3	6,4
Uppsala	973	24,8	1 757	44,8	2 730	69,6	4,5
Södermanland	498	16,6	1 256	42,0	1 754	58,6	2,8
Östergötland	903	18,1	2 060	41,4	2 963	59,5	2,7
Jönköping	433	11,0	1 787	45,5	2 220	56,6	1,7
Kronoberg	425	20,2	926	44,0	1 351	64,2	2,2
Kalmar	351	14,4	1 155	47,4	1 506	61,8	0,9
Gotland	133	23,1	237	41,1	370	64,2	1,0
Blekinge	464	29,8	505	32,4	969	62,2	2,4
Skåne	2 275	14,7	6 969	45,1	9 244	59,8	2,8
Halland	501	15,0	1 551	46,4	2 052	61,3	1,3
Västra Götaland	1 458	7,7	9 860	52,2	11 318	60,0	3,4
Värmland	461	16,5	1 168	41,8	1 629	58,2	2,8
Örebro	588	18,1	1 391	42,9	1 979	61,0	4,4
Västmanland	257	9,0	1 353	47,1	1 610	56,1	3,8
Dalarna	519	21,5	975	40,5	1 494	62,0	12,2
Gävleborg	457	16,1	1 200	42,4	1 657	58,5	1,9
Västernorrland	532	22,1	896	37,2	1 428	59,3	2,3
Jämtland	230	18,2	579	45,7	809	63,9	2,1
Västerbotten	586	20,9	1 212	43,1	1 798	64,0	1,5
Norrbottn	484	20,8	1 013	43,6	1 497	64,4	1,2
Hela riket	16 003	14,5	53 058	48,2	69 061	62,7	3,9

Tabell 12. Ammade barn vid nio månaders ålder per län, barn födda 2012

Län	Enbart ammade		Delvis ammade		Enbart eller delvis ammade		Uppgift saknas
	N	%	N	%	N	%	
Stockholm	128	0,5	10 905	41,4	11 033	41,9	9,0
Uppsala	40	1,0	1 432	37,1	1 472	38,1	6,2
Södermanland	21	0,7	981	33,8	1 002	34,5	5,8
Östergötland	12	0,2	1 635	33,1	1 647	33,4	3,6
Jönköping	14	0,4	1 233	31,5	1 247	31,9	2,0
Kronoberg	13	0,6	752	36,2	765	36,9	3,7
Kalmar	2	0,1	817	33,6	819	33,7	1,2
Gotland	4	0,7	243	42,3	247	43,0	1,4
Blekinge	14	0,9	516	33,2	530	34,1	2,7
Skåne	40	0,3	5 356	34,8	5 396	35,1	3,3
Halland	19	0,6	999	29,9	1 018	30,5	1,5
Västra Götaland	58	0,3	5 988	32,1	6 046	32,5	4,8
Värmland	12	0,4	852	30,6	864	31,1	3,4
Örebro	33	1,0	1 102	34,4	1 135	35,4	5,8
Västmanland	4	0,1	911	31,8	915	32,0	4,1
Dalarna	20	0,9	826	35,3	846	36,2	15,6
Gävleborg	23	0,8	922	32,6	945	33,4	2,0
Västernorrland	2	0,1	765	32,2	767	32,2	3,6
Jämtland	6	0,5	451	35,9	457	36,3	2,8
Västerbotten	17	0,6	877	31,6	894	32,2	2,8
Norrbottn	7	0,3	832	36,0	839	36,4	1,9
Hela riket	489	0,5	38 395	35,3	38 884	35,8	5,2

Tabell 13. Ammade barn vid tolv månaders ålder per län, barn födda 2012

Län	Enbart ammade		Delvis ammade		Enbart eller delvis ammade		Uppgift saknas
	N	%	N	%	N	%	%
Stockholm	0	0,0	5 806	21,8	5 806	21,8	7,7
Uppsala	9	0,2	834	22,6	843	22,8	11,0
Södermanland	12	0,4	432	15,2	444	15,7	8,5
Östergötland	7	0,1	735	15,0	742	15,1	4,2
Jönköping	4	0,1	589	15,0	593	15,1	1,9
Kronoberg	0	0,0	349	16,8	349	16,8	3,7
Kalmar	0	0,0	341	14,2	341	14,2	2,3
Gotland	0	0,0	98	17,5	98	17,5	4,1
Blekinge	2	0,1	269	17,4	271	17,5	3,2
Skåne	2	0,0	3 058	20,0	3 060	20,0	3,7
Halland	1	0,0	402	12,1	403	12,1	2,0
Västra Götaland	14	0,1	3 009	16,3	3 023	16,4	5,7
Värmland	1	0,0	379	13,6	380	13,6	3,0
Örebro	12	0,4	531	17,1	543	17,5	9,1
Västmanland	0	0,0	465	16,1	465	16,1	3,4
Dalarna	8	0,4	419	18,4	427	18,7	18,5
Gävleborg	2	0,1	409	14,5	411	14,6	2,4
Västernorrland	0	0,0	311	13,2	311	13,2	4,7
Jämtland	1	0,1	186	15,0	187	15,1	4,4
Västerbotten	2	0,1	448	16,2	450	16,3	3,1
Norrbottn	2	0,1	384	16,7	386	16,8	2,1
Hela riket	79	0,1	19 454	18,0	19 533	18,0	5,6

Tabell 14. Enbart eller delvis ammade barn per kommun, barn födda 2012

Kommun	Andel (%) enbart eller delvis ammade vid följande ålder				
	Två mån	Fyra mån	Sex mån	Nio mån	Tolv mån
Botkyrka	83,9	71,5	61,0	39,7	23,1
Danderyd	93,0	86,4	75,6	41,8	18,4
Ekerö	91,9	84,3	73,4	50,8	25,0
Haninge	85,8	71,1	59,8	34,1	17,3
Huddinge	87,8	80,4	68,3	39,0	21,1
Järfälla	88,5	76,3	64,3	39,6	21,0
Lidingö	89,6	85,0	71,6	34,0	17,3
Nacka	91,8	83,9	73,2	46,4	24,3
Norrtälje	80,2	66,5	55,2	33,3	20,4
Nykvarn	90,7	83,5	70,1	10,3	4,1
Nynäshamn	84,9	73,3	59,5	34,8	18,3
Salem	86,2	71,5	57,6	37,1	26,3
Sigtuna	83,5	71,7	57,6	28,4	14,3
Sollentuna	89,6	80,3	71,0	42,4	21,4
Solna	92,2	83,0	71,7	41,2	19,3
Stockholm	92,0	85,2	73,4	45,9	24,2
Sundbyberg	91,5	83,0	68,7	41,9	19,1
Södertälje	83,9	68,9	53,4	34,3	20,0
Tyresö	85,7	75,8	64,1	30,4	14,9
Täby	91,3	85,4	73,5	43,2	18,0
Upplands Väsby	87,6	77,0	66,6	42,6	23,3
Upplands-Bro	86,9	78,7	60,6	36,3	22,1
Vallentuna	93,2	84,7	69,9	44,2	19,6
Vaxholm	92,6	80,4	66,7	37,4	12,7
Värmdö	87,9	74,8	65,1	31,6	16,6
Österåker	89,0	79,7	65,6	32,5	12,2
Stockholms län	89,9	81,3	69,3	41,9	21,8
Enköping	86,6	71,1	57,8	31,1	16,4
Heby	84,7	68,3	55,7	18,0	10,7
Håbo	89,7	80,0	69,5	33,7	12,7
Knivsta	86,9	76,9	66,4	34,5	18,4
Tierp	81,2	69,8	58,4	31,3	19,1
Uppsala	91,7	84,0	75,4	43,6	27,3
Älvkarleby	82,4	70,1	55,1	24,8	16,3
Östhammar	87,7	71,4	60,6	26,1	13,8
Uppsala län	89,5	79,5	69,6	38,1	22,8
Eskilstuna	84,3	70,9	58,8	33,7	13,6
Flen	88,8	77,6	63,1	41,9	18,5
Gnesta	81,2	74,1	60,9	33,3	21,0
Katrineholm	83,6	71,5	59,1	39,1	24,5
Nyköping	83,8	72,7	61,6	35,6	16,4
Oxelösund	76,0	53,1	41,7	15,6	2,1
Strängnäs	85,6	75,9	57,6	37,8	14,7
Trosa	73,6	57,5	47,0	17,9	5,1
Vingåker	76,6	67,5	59,7	28,6	15,6
Södermanlands län	83,5	71,2	58,6	34,5	15,7
Boxholm	82,6	69,6	51,1	26,7	8,9
Finspång	78,2	66,2	57,7	35,5	21,9
Kinda	83,5	69,7	65,1	43,5	27,8
Linköping	86,4	75,5	63,4	35,1	16,3
Mjölby	82,4	71,7	54,8	34,6	15,4
Motala	83,8	69,3	59,6	34,2	15,3
Norrköping	82,8	71,5	57,9	31,0	11,9

Tabell 14 forts.

Andel (%) enbart eller delvis ammade vid följande ålder					
Kommun	Två mån	Fyra mån	Sex mån	Nio mån	Tolv mån
Söderköping	82,1	72,8	55,2	27,8	14,2
Vadstena	85,1	68,7	56,7	28,4	9,0
Valdemarsvik	66,0	50,9	35,8	22,6	11,3
Ydre	78,8	69,7	51,5	36,4	18,2
Åtvidaberg	73,5	64,3	55,1	38,8	27,8
Ödeshög	81,8	77,3	61,4	36,4	9,1
Östergötlands län	83,6	72,2	59,5	33,4	15,1
Aneby	87,0	73,9	65,2	31,9	21,7
Eksjö	80,7	71,7	57,2	34,3	11,4
Gislaved	74,2	62,0	50,2	30,7	17,4
Gnosjö	81,8	66,7	53,6	40,2	21,9
Habo	88,3	79,8	60,7	28,8	6,7
Jönköping	83,8	73,0	59,2	33,5	15,3
Mullsjö	78,0	68,1	56,0	31,9	17,6
Nässjö	77,5	67,2	56,3	32,0	13,8
Sävsjö	74,0	59,0	46,0	20,0	10,0
Tranås	71,2	61,0	47,9	26,5	14,0
Vaggeryd	86,3	77,7	59,4	36,6	20,6
Vetlanda	80,5	66,7	53,8	30,8	16,1
Värnamo	82,5	67,3	55,8	28,5	14,4
Jönköpings län	81,4	69,9	56,6	31,9	15,1
Alvesta	82,2	71,6	64,5	38,1	17,3
Lessebo	76,2	67,7	51,6	32,3	18,3
Ljungby	86,1	71,3	58,6	26,6	6,6
Markaryd	79,0	59,3	48,1	28,4	14,8
Tingsryd	89,8	75,5	59,8	42,5	17,5
Uppvidinge	89,3	78,6	61,9	44,0	23,8
Växjö	89,0	77,1	68,5	37,7	18,6
Älmhult	82,6	68,2	59,8	42,8	16,3
Kronobergs län	86,7	74,1	64,2	36,9	16,8
Borgholm	88,6	75,7	67,1	45,7	26,1
Emmaboda	92,2	84,4	67,2	50,0	28,1
Hultsfred	82,1	70,7	60,2	24,4	12,2
Högsby	72,7	58,2	40,0	14,5	12,7
Kalmar	87,3	77,6	66,6	38,6	15,3
Mönsterås	81,7	71,8	61,3	19,7	10,6
Mörbylånga	88,1	81,4	70,2	34,3	11,6
Nybro	73,5	61,3	53,4	28,4	12,7
Oskarshamn	79,9	67,4	57,3	32,1	15,1
Torsås	84,5	67,2	53,4	27,6	8,6
Vimmerby	83,4	69,1	56,0	30,3	13,7
Västervik	82,7	72,2	61,8	36,7	11,1
Kalmar län	83,7	72,8	61,8	33,7	14,2
Gotlands län	89,8	78,0	64,2	43,0	17,5
Karlshamn	84,1	69,3	58,2	34,7	16,1
Karlskrona	89,5	78,0	67,9	36,3	18,8
Olofström	78,1	60,5	47,4	28,1	14,9
Ronneby	84,1	74,2	65,2	39,9	22,5
Sölvesborg	71,1	58,8	48,0	16,2	6,8
Blekinge län	84,9	72,5	62,2	34,1	17,5
Bjuv	86,3	65,9	61,5	36,4	25,6
Bromölla	64,9	57,9	46,0	25,9	19,8

Tabell 14 forts.

Kommun	Andel (%) enbart eller delvis ammade vid följande ålder				
	Två mån	Fyra mån	Sex mån	Nio mån	Tolv mån
Burlöv	82,6	73,3	58,5	37,9	28,7
Båstad	86,4	68,2	62,4	31,6	15,8
Eslöv	79,1	68,2	55,4	29,0	17,6
Helsingborg	79,8	66,3	55,1	33,2	17,2
Hässleholm	79,7	67,5	53,8	31,8	16,6
Höganäs	77,5	67,7	49,8	19,5	11,3
Hörby	71,7	62,7	48,7	34,2	17,2
Höör	76,8	67,0	51,9	30,3	18,9
Klippan	69,4	58,6	52,7	38,7	27,4
Kristianstad	82,1	68,7	56,6	29,1	15,9
Kävlinge	79,9	69,6	59,9	27,2	12,3
Landskrona	70,8	58,3	48,5	29,7	18,9
Lomma	88,0	80,7	72,4	42,5	14,2
Lund	89,5	83,0	73,4	45,6	26,7
Malmö	85,3	74,2	63,6	39,3	23,4
Osby	77,6	70,1	53,0	17,9	12,7
Perstorp	71,8	56,5	40,7	24,4	11,6
Simrishamn	73,9	63,0	52,5	39,8	29,7
Sjöbo	80,9	71,3	61,2	42,1	19,7
Skurup	78,2	63,6	50,9	30,9	14,7
Staffanstorps	82,2	71,5	57,5	30,7	16,9
Svalöv	73,0	59,8	44,2	21,8	13,4
Svedala	79,4	69,1	56,3	20,6	12,8
Tomelilla	73,0	64,4	49,7	29,4	15,3
Trelleborg	81,4	64,6	54,1	36,2	22,7
Vellinge	92,8	67,3	59,6	29,6	17,8
Ystad	88,9	77,9	64,3	27,9	16,1
Åstorp	71,0	58,5	48,3	31,0	14,0
Ängelholm	90,5	79,8	66,3	37,6	17,0
Örkelljunga	71,4	61,2	49,0	25,5	12,2
Östra Göinge	82,1	68,6	58,6	28,6	12,1
Skåne län	82,5	71,0	59,8	35,1	20,0
Falkenberg	87,0	73,0	65,8	38,6	18,9
Halmstad	86,7	76,1	63,9	34,6	15,6
Hylte	85,6	72,0	66,1	38,1	15,5
Kungsbacka	85,5	74,9	61,1	24,8	5,5
Laholm	87,2	68,2	58,3	33,3	16,4
Varberg	82,2	67,3	54,6	23,7	8,5
Hallands län	85,6	73,1	61,3	30,5	12,1
Ale	82,0	71,2	55,7	28,1	10,2
Alingsås	88,2	76,5	64,8	33,0	16,7
Bengtsfors	81,6	67,8	48,3	33,3	23,0
Bollebygd	79,6	72,9	61,5	19,6	10,4
Borås	81,1	66,2	54,6	30,0	16,1
Dals-Ed	77,1	52,1	39,6	27,1	10,4
Essunga	80,4	60,9	54,3	26,1	10,9
Falköping	82,6	70,1	55,1	30,8	14,1
Färgelanda	76,5	47,1	31,4	11,8	7,8
Grästorps	84,8	69,6	56,5	41,3	30,4
Gullspång	77,8	55,6	47,2	38,9	13,9
Göteborg	89,0	78,3	64,8	36,9	19,2
Götene	77,4	65,6	54,8	21,5	15,1
Herrljunga	80,8	69,3	61,4	38,2	21,6

Tabell 14 forts.

Kommun	Andel (%) enbart eller delvis ammade vid följande ålder				
	Två mån	Fyra mån	Sex mån	Nio mån	Tolv mån
Hjo	78,2	73,6	56,3	23,0	8,0
Härryda	90,0	77,9	64,0	33,4	16,6
Karlsborg	71,7	54,3	45,7	23,9	4,3
Kungälv	85,5	73,1	59,3	30,3	10,3
Lerum	86,2	74,2	62,6	32,9	21,3
Lidköping	81,0	67,2	52,9	24,7	10,4
Lilla Edet	75,0	64,5	47,5	21,1	**
Lysekil	79,8	69,4	52,4	23,4	9,9
Mariestad	84,4	75,5	62,3	31,7	12,9
Mark	83,5	71,5	58,8	31,2	19,0
Mellerud	78,1	76,7	61,6	37,0	18,9
Munkedal	78,0	63,6	58,5	31,6	19,8
Mölnadal	86,5	77,0	63,2	30,5	12,5
Orust	89,1	75,0	60,9	25,0	12,0
Partille	88,1	72,7	60,4	29,6	12,5
Skara	73,7	60,9	45,8	32,2	15,3
Skövde	81,9	67,4	52,6	24,9	10,1
Sotenäs	87,7	76,7	61,6	30,1	21,9
Stenungsund	87,3	77,6	65,3	28,0	11,9
Strömstad	89,6	78,5	67,7	30,1	12,9
Svenljunga	74,1	61,2	51,8	24,7	10,6
Tanum	83,3	69,8	64,6	36,8	18,8
Tibro	71,6	56,8	47,4	23,2	10,5
Tidaholm	67,8	**	**	**	**
Tjörn	82,9	72,4	55,7	30,3	9,0
Tranemo	83,0	64,4	55,9	32,4	18,4
Trollhättan	84,0	74,1	57,1	34,2	19,6
Töreboda	91,7	76,2	64,3	34,5	21,4
Uddevalla	79,4	65,3	51,3	28,5	14,3
Ulricehamn	80,7	67,5	61,0	30,3	15,4
Vara	73,0	61,3	46,0	21,5	10,4
Vårgårda	76,7	60,8	49,0	34,3	16,2
Vänersborg	76,0	69,6	59,2	32,7	21,3
Ämål	83,7	65,6	47,4	29,2	6,3
Öckerö	91,2	78,1	63,7	30,1	16,8
Västra Götalands län	85,1	73,3	60,0	32,5	16,4
Arvika	79,9	69,0	56,1	29,4	11,9
Eda	81,8	68,8	48,1	11,7	1,3
Filipstad	71,9	53,1	42,9	33,0	18,9
Forshaga	85,7	77,5	66,1	40,7	17,6
Grums	80,7	63,2	43,9	28,1	10,5
Hagfors	69,4	55,6	37,5	16,7	9,5
Hammarö	85,9	76,3	65,2	29,3	15,7
Karlstad	88,3	77,9	66,6	39,3	17,0
Kil	73,9	62,3	51,4	22,5	12,3
Kristinehamn	79,8	68,5	55,7	30,4	14,2
Munkfors	56,7	33,3	23,3	16,7	10,0
Storfors	68,8	50,0	37,5	21,9	3,1
Sunne	88,9	73,5	52,1	33,3	10,3
Säffle	82,1	64,9	54,4	32,4	13,1
Torsby	81,3	60,5	43,5	7,3	4,0
Årjäng	90,2	82,9	67,1	13,4	4,9
Värmlands län	83,3	71,1	58,2	31,1	13,6

Tabell 14 forts.

Kommun	Andel (%) enbart eller delvis ammade vid följande ålder				
	Två mån	Fyra mån	Sex mån	Nio mån	Tolv mån
Askersund	82,4	62,0	52,3	27,4	11,5
Degerfors	74,6	61,4	45,7	30,1	14,3
Hallsberg	75,4	63,4	56,0	26,7	14,2
Hällefors	75,0	63,3	53,3	29,3	16,9
Karlskoga	82,1	67,2	56,4	31,5	15,2
Kumla	78,4	66,4	53,7	34,6	14,1
Laxå	66,7	56,3	43,8	26,1	11,1
Lekeberg	72,9	58,8	41,2	21,7	7,5
Lindesberg	84,6	74,8	64,4	40,1	23,9
Ljusnarsberg	77,8	59,3	57,7	40,0	24,0
Nora	85,7	73,3	63,5	42,3	20,6
Örebro	87,1	75,8	65,3	37,5	18,6
Örebro län	83,8	71,7	61,0	35,4	17,5
Arboga	80,1	63,3	54,7	32,6	17,3
Fagersta	83,7	68,5	57,0	33,3	18,3
Hallstahammar	79,7	68,6	38,3	25,2	12,7
Kungsör	86,8	77,4	69,8	24,5	15,1
Köping	81,4	68,8	55,7	33,6	19,9
Norberg	94,9	83,1	58,3	25,9	4,9
Sala	76,1	66,4	51,2	31,9	18,2
Skinnskatteberg	75,0	61,1	45,9	32,4	16,2
Surahammar	68,7	56,6	40,5	23,5	14,1
Västerås	82,0	69,8	58,9	33,0	15,9
Västmanlands län	81,3	68,9	56,1	32,0	16,1
Avesta	86,4	75,0	63,2	37,0	18,6
Borlänge	84,4	72,1	61,0	35,1	17,9
Falun	92,8	83,5	65,8	38,5	19,7
Gagnef	87,5	77,7	67,9	42,5	24,0
Hedemora	81,3	69,8	62,3	39,4	27,5
Leksand	**	**	**	**	**
Ludvika	81,8	65,8	55,6	30,0	**
Malung	84,1	71,9	57,3	37,1	15,1
Mora	85,5	76,5	64,2	37,6	23,2
Orsa	89,6	70,8	60,4	50,0	25,0
Rättvik	91,4	75,4	64,2	34,4	21,1
Smedjebacken	77,9	54,4	38,2	14,7	8,8
Säter	96,6	84,3	72,7	39,5	16,7
Vansbro	86,4	71,2	51,5	27,0	11,9
Älvdalen	86,7	73,3	60,3	33,9	15,5
Dalarnas län	87,2	75,0	62,0	36,2	18,7
Bollnäs	83,4	70,5	53,8	28,3	18,8
Gävle	85,8	75,5	62,7	36,3	14,8
Hofors	79,5	76,9	51,3	28,2	15,4
Hudiksvall	85,5	71,3	59,3	37,0	15,4
Ljusdal	85,7	72,7	51,6	28,6	12,4
Nordanstig	94,7	86,7	80,0	66,7	20,0
Ockelbo	89,5	78,9	63,2	43,9	26,3
Ovanåker	82,3	71,7	57,0	34,2	8,8
Sandviken	81,7	63,2	53,0	23,5	10,3
Söderhamn	79,8	66,2	50,6	25,6	13,4
Gävleborgs län	84,6	72,1	58,5	33,4	14,6
Härnösand	79,1	65,8	53,0	25,6	11,7
Kramfors	80,4	59,2	47,2	29,6	12,0

Tabell 14 forts.

Kommun	Andel (%) enbart eller delvis ammade vid följande ålder				
	Två mån	Fyra mån	Sex mån	Nio mån	Tolv mån
Sollefteå	86,1	72,3	62,7	41,5	25,5
Sundsvall	87,5	73,6	60,2	32,2	12,9
Timrå	81,3	61,7	54,4	27,0	10,9
Ånge	84,9	68,1	58,3	39,4	8,8
Örnsköldsvik	84,6	75,0	63,5	33,5	12,3
Västernorrlands län	85,0	71,4	59,3	32,2	13,2
Berg	90,6	77,8	60,3	37,5	23,4
Bräcke	84,4	68,9	56,8	31,1	13,3
Härjedalen	89,4	80,0	71,8	27,1	10,6
Krokom	79,5	63,1	52,1	31,7	7,0
Ragunda	94,3	83,0	71,7	44,2	13,5
Strömsund	84,6	75,4	62,8	35,8	20,3
Åre	90,7	85,0	70,8	37,9	16,0
Östersund	88,1	75,6	64,3	37,8	15,5
Jämtlands län	87,5	75,7	63,9	36,3	15,1
Bjurholm	83,3	83,3	77,8	66,7	61,1
Dorotea	72,0	48,0	40,0	4,0	0,0
Lycksele	82,4	72,0	60,0	36,8	19,2
Malå	84,2	65,8	44,7	10,5	2,6
Nordmaling	93,5	71,0	71,0	33,9	16,1
Norsjö	87,2	87,2	43,6	0,0	0,0
Robertsfors	84,6	80,8	69,2	40,4	26,9
Skellefteå	85,6	73,5	61,6	28,5	14,0
Sorsele	100,0	82,8	69,0	37,9	17,2
Storuman	84,9	66,0	60,4	41,5	26,4
Umeå	89,6	77,7	66,9	35,1	17,5
Vilhelmina	80,0	65,7	58,6	22,9	12,9
Vindeln	83,3	77,1	58,3	12,5	4,2
Vännäs	85,1	70,2	61,7	38,3	16,3
Åsele	73,3	73,3	66,7	33,3	13,3
Västerbottens län	87,4	75,3	64,0	32,2	16,3
Arjeplog	70,0	63,3	50,0	30,0	13,3
Arvidsjaur	81,4	71,2	59,3	33,9	11,9
Boden	81,3	75,0	65,6	46,9	34,4
Gällivare	83,3	72,2	50,0	33,3	16,7
Haparanda	83,3	73,1	59,7	35,4	14,7
Jokkmokk	87,7	77,5	65,5	37,5	17,7
Kalix	85,7	72,9	59,4	31,1	12,8
Kiruna	89,9	80,8	76,6	38,6	14,4
Luleå	85,8	74,8	64,5	37,4	13,5
Pajala	88,3	71,1	77,3	39,1	16,4
Piteå	79,1	68,1	53,8	28,6	23,1
Älvsbyn	96,8	90,3	80,6	51,6	35,5
Överkalix	91,5	85,1	80,9	51,1	30,4
Övertorneå	86,7	72,3	54,2	37,3	26,5
Norbottens län	86,2	75,2	64,4	36,4	16,8
Hela riket	85,8	74,8	62,7	35,8	18,0

** bortfall ≥ 30 procent

Del 2 – Tobaksrökning bland spädbarnsföräldrar

Bakgrund

Rökning är den enskilt största förebyggbara riskfaktorn för sjukdom och för tidig död i världen. Sambandet mellan rökning och sjukdom har varit känt sedan mitten av 1960-talet.

Tobaksrökning har minskat bland gravida kvinnor och nyblivna föräldrar de senaste decennierna. Rökning under tidig graviditet har minskat från 31 procent år 1983 till knappt 6 procent år 2012 och andelen kvinnor som slutat röka under graviditeten har ökat (24). Även bland småbarnsföräldrar har rökning minskat successivt under 2000-talet.

Sedan början av 1980-talet finns vetenskapliga studier som visar att även miljötobaksrök (passiv rökning) kan vara farligt för hälsan. Att vara utsatt för passiv rökning kan innebära i stort sett samma sorts risker som för den aktiva rökaren, om än i lägre grad. Risken att drabbas av sjukdomar på grund av passiv rökning ökar ju större exponeringen är (25). Kunskapen om skadeverkningarna har efter hand stärkts och omfattar fler hälsoeffekter, bland annat hjärtkärlsjukdomar, luftvägsinfektioner hos barn och plötslig spädbarnsdöd.

Övre luftvägsinfektioner hos barn

Studier har visat att det finns ett samband mellan tobaksrök i miljön och utveckling av luftvägssjukdomar hos barn. Tobaksrök påverkar kroppens immunförsvar och skadar slemhinnorna i luftvägarna. Små barn är särskilt känsliga eftersom deras immunförsvar inte är färdigutvecklat och spädbarnets luftvägar är trängre än hos vuxna. Barn som utsätts för miljötobaksrök får fler luftvägsinfektioner och fler öroninflammationer och behöver oftare sjukhusvård än barn som inte exponeras. Dessutom får barn som utsätts för tobaksrök, framförallt spädbarn, oftare astmasymtom i form av pipande eller väsande andning (26).

Plötslig spädbarnsdöd

Risken för plötslig spädbarnsdöd ökar om modern röker under graviditeten eller efter barnets födelse. Risken ökar även för foster/barn om fadern röker jämfört med foster/barn som inte exponerats för föräldrars rökning (27-29). Sambandet mellan tobaksrökning under graviditeten och plötslig spädbarnsdöd är dosberoende. Eftersom det är nikotinet som är skadligt bör även snus, nikotinläkemedel och andra nikotinprodukter undvikas under graviditeten och amning. Om det trots allt inte går att upphöra med nikotin är det viktigt att veta att riskerna minskar om man drar ner på rökningen eller snusningen (13, 30). Forskning har visat att barn till mödrar som använt nikotin under graviditeten får färre uppvaknandereaktioner under REM-sömn (31, 32) och att barn till snusande gravida kvinnor oftare har andningsuppehåll i nyföddhetsperioden (33). Det är oklart om risken för plötslig spädbarnsdöd ökar för spädbarn som endast utsätts för passiv rökning och inte har exponerats för nikotin under graviditeten. Experimentella studier talar dock för att kroppens kontroll av andning och cirkulation kan påverkas av nikotin, vilket gör att även passiv rökning bör undvikas (34, 35).

Antalet rapporterade fall av plötslig spädbarnsdöd i Sverige har sjunkit från en topp på 1,19 till 0,15 fall per 1 000 födda barn mellan år 1990 och 2012 (36). Under samma period har rökning under tidig graviditet minskat från 25 procent till 6 procent. Andelen kvinnor som snusar under graviditet uppgick till cirka 1 procent år 2012 men det är stora skillnader mellan olika län (24). Den minskade förekomsten av plötslig spädbarnsdöd anses dock framför allt bero på att spädbarn numera sover på rygg i stället för på mage. Socialstyrelsen har publicerat en vägledning för att förebygga plötslig spädbarnsdöd (13).

Definitioner

Begrepp	Definition
Rökare	En person som röker minst en gång dagligen, dvs. drar i sig rök från cigarett, cigarill, cigarr eller tobak i pipa eller något annat som innehåller tobak. Detta gäller även den person som alltid röker utomhus. Så kallade "feströkare" dvs. en person som röker någon enstaka cigarett "någon gång ibland" räknas inte som rökare.
Rökare i barnets hemmiljö	Moder och/eller fader som stadigvarande bor med barnet och är rökare enligt definitionen ovan. Sambo, äldre syskon, far- eller morföräldrar eller någon annan person som stadigvarande bor tillsammans med barnet och som röker enligt definitionen. Med stadigvarande avses att personen bor på samma adress som barnet minst 14 dagar per månad.
Uppgift saknas	Journaler där man inte kan bedöma om föräldrarna eller någon annan i familjen röker.

Material

Datainsamling

Uppgifter om tobaksrökning bland spädbarnsföräldrar började samlas in på 1990-talet. I början skedde detta i varierande omfattning, men från och med år 1998 samlar respektive landsting in statistik över föräldrars rökvanor från barnhälsovården (BHV). Respektive BHV-överläkare eller samordnande BHV-sjuksköterska/vårdutvecklare ansvarar för att uppgifterna samlas in och lämnas vidare till Socialstyrelsen på en därför avsedd blankett (se bilaga 2).

Föräldrarnas rökvanor dokumenteras i barnhälsovårdsjournalen vid fyra tillfällen per år men rapporteras till Socialstyrelsen vid två tillfällen: första gången när barnet är mellan noll och fyra veckors ålder och andra gången när barnet är cirka åtta månader. Uppgifter om snusvanor bland spädbarnsföräldrar ingår inte i datainsamlingen.

Tillförlitlighet och bortfall

Genom annan statistikinsamling som sker vid landets barnhälsovårdsenheter vet vi idag att barnavårdscentralerna når cirka 99 procent av alla barn under det första levnadsåret. Kontakten sker i samband med hälsoundersökningar.

Vid uppföljning och rapportering i denna storleksklass (cirka 110 000 barn per år) kan man inte utesluta att några journaluppgifter saknas vid den årliga sammanställningen. Ett mindre antal journaluppgifter är dessutom svåra att tolka. Det finns flera orsaker till bortfall eller till att journaler inte är bedömbara. Förutom bristande journalföring finns cirka 400 adoptivbarn där uppgifter om rökvanor kan saknas. Övergången till datoriserade jour-

nalsystem har också medfört vissa problem. De journaler där uppgifter om föräldrarnas rökvanor saknas ligger utanför samtliga beräkningar i denna publikation, och för helhetsbedömningen bedöms bortfallet inte ha någon betydelse. Ett stort bortfall i små kommuner kan däremot ha betydelse. Därför har andelar inte angivits i de kommuner där bortfallet är 30 procent eller mer utan markerats med två asterisker ** (tabell 20–21).

Resultat – Tobaksrökning

Rökning bland mödrar och fäder under barnets första levnadsmånad och vid åtta månaders ålder har minskat under 2000-talet (tabell 15–16). Minskningen är mest uttalad bland mödrarna. År 1999 levde nästan 20 procent av alla åtta månaders barn i familjer där någon rökte. År 2012 hade motsvarande siffra minskat till nästan 13 procent. En större andel kvinnor röker dock 8 månader efter barnets födelse jämfört med under nyföddhetsperioden (diagram 12–13).

Tolv procent av barnen födda år 2012 hade minst en familjemedlem som rökte under barnets första levnadsmånad. Bland mödrarna rökte knappt 5 procent och bland fäderna 10 procent, vilket för båda föräldrarna är en minskning med cirka 3 procentenheter sedan år 2003 (tabell 16). Andelen barn som vid 8 månaders ålder levde i en familj där någon medlem rökte var något högre än vid en månads ålder (13 procent) (tabell 17).

Regionala skillnader i tobaksrökning

De regionala skillnaderna i föräldrars rökvanor är stora (diagram 12–13, tabell 15–19). Under år 2012 hade Södermanlands län högst andel familjer där någon var rökare med cirka 18 procent, följt av Skåne län med 16 procent. Lägst andel familjer med någon rökare var förutom Uppsala och Stockholms län, de tre norrlandslänen (Jämtlands-, Västerbottens- och Norrbottens län).

Rökvanor bland föräldrar samt rökare i familjen per kommun vid 0-4 veckors och åtta månaders ålder visas i tabell 20–21.

Diagram

Diagram 11. Andel rökande föräldrar, barn födda 1999–2012

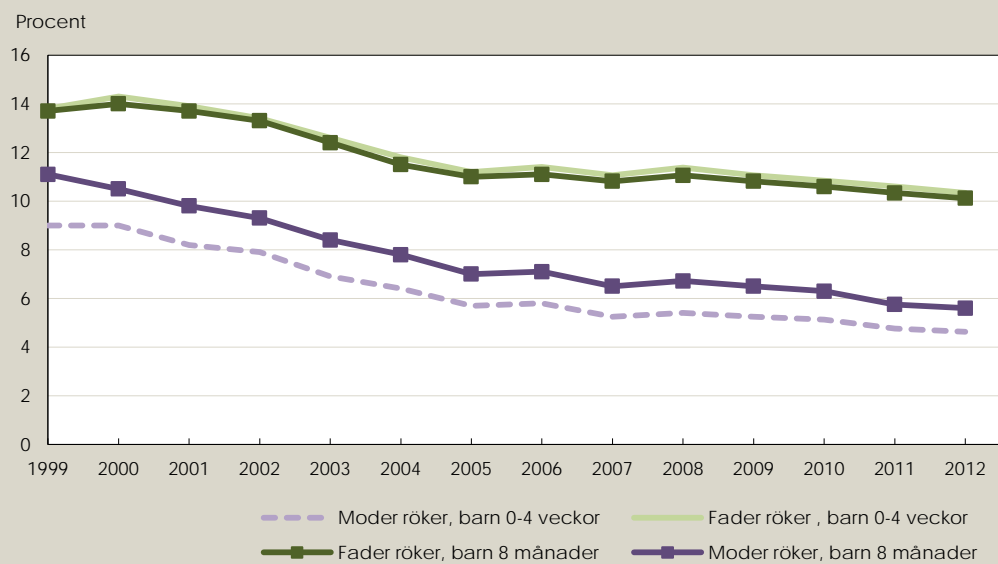

Diagram 12. Andel rökande mödrar per län, barn födda 2012

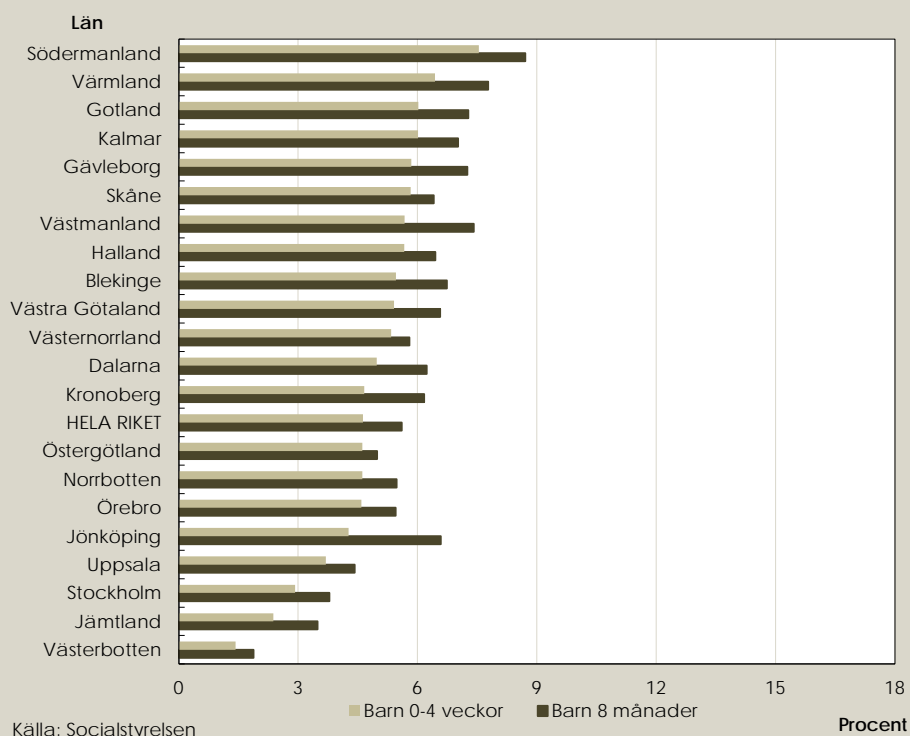
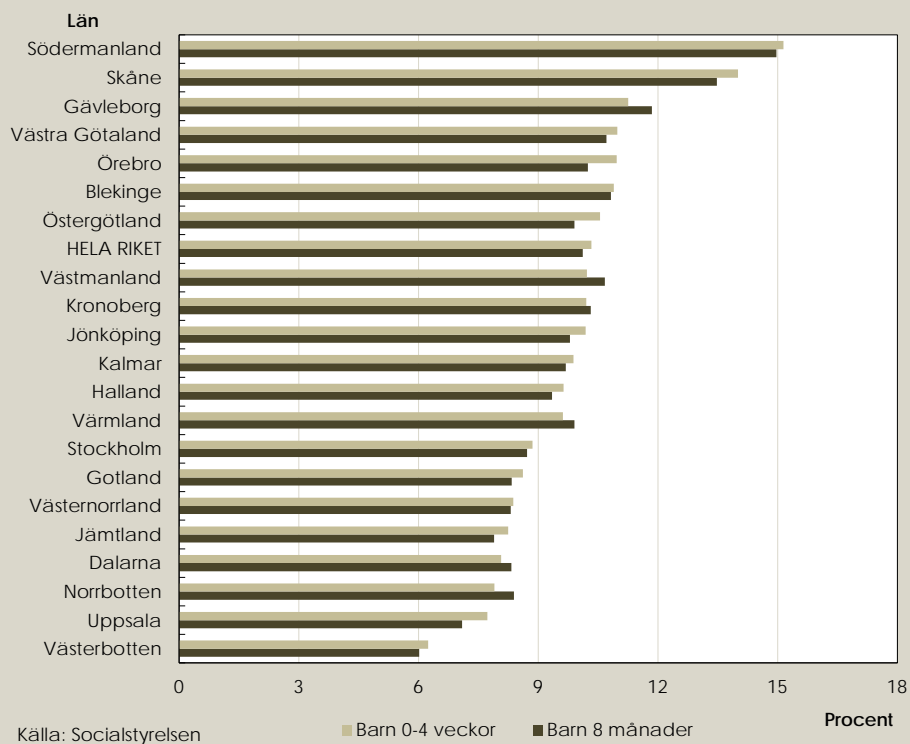

Diagram 13. Andel rökande fäder per län, barn födda 2012

Tabeller

Tabell 15. Tobaksrökning bland föräldrar till barn vid 0–4 veckors ålder samt rökare i familjen, barn födda 1999–2012.

År	Moder röker			Fader röker			Annan rökare i familjen		
	N	%	Uppgift saknas	N	%	Uppgift saknas	N	%	Uppgift saknas
1999	7 522	9,0	6,3	11 356	13,8	7,5	11 864	18,0	25,7
2000	7 760	9,0	5,2	12 190	14,3	6,4	13 948	18,2	15,7
2001	7 312	8,2	3,3	12 173	13,9	4,4	13 962	17,7	14,2
2002	7 241	7,9	4,3	12 236	13,4	4,3	14 906	17,7	7,9
2003	6 794	6,9	2,8	12 259	12,6	3,6	15 242	16,3	7,1
2004	6 360	6,4	2,8	11 535	11,8	3,7	14 047	14,9	7,2
2005	5 683	5,7	3,7	11 008	11,2	4,5	13 167	13,9	8,1
2006	6 015	5,8	3,3	11 648	11,4	4,2	13 880	14,0	7,5
2007	5 778	5,5	3,2	11 717	11,3	4,2	13 691	13,2	4,7
2008	5 766	5,4	3,3	12 009	11,4	4,3	13 978	13,2	4,3
2009	5 743	5,3	3,0	11 963	11,1	4,1	14 318	13,2	4,1
2010	5 824	5,1	3,0	12 161	10,8	4,0	14 144	12,6	3,8
2011	5 249	4,8	2,9	11 578	10,6	4,0	13 559	12,4	3,7
2012	5 107	4,6	3,0	11 291	10,3	4,0	13 186	12,0	3,8

Tabell 16. Tobaksrökning bland föräldrar till barn vid 8 månaders ålder samt rökare i familjen, barn födda 1999–2012.

År	Moder röker			Fader röker			Annan rökare i familjen		
	N	%	Uppgift saknas	N	%	Uppgift saknas	N	%	Uppgift saknas
1999	8 839	11,1	10,2	10 772	13,7	11,4	12 136	19,2	28,9
2000	8 584	10,5	9,9	11 332	14,0	11,1	13 847	18,9	19,6
2001	8 358	9,8	7,0	11 548	13,7	8,1	14 091	18,6	17,3
2002	8 235	9,3	7,1	11 559	13,3	8,1	14 977	17,7	11,2
2003	7 908	8,4	6,3	11 580	12,4	7,2	15 118	16,7	10,1
2004	7 420	7,8	6,0	10 915	11,5	6,8	14 095	15,4	10,0
2005	6 676	7,0	7,1	10 386	11,0	7,9	13 120	14,3	11,0
2006	6 997	7,1	7,3	10 870	11,1	8,3	13 866	14,6	11,0
2007	6 729	6,7	7,6	10 920	11,0	8,5	13 595	13,7	8,7
2008	6 883	6,7	7,1	11 200	11,1	8,2	13 898	13,7	7,9
2009	6 871	6,5	6,3	11 294	10,8	7,4	14 229	13,6	7,1
2010	6 957	6,3	5,7	11 557	10,6	6,7	14 334	13,1	6,2
2011	6 213	5,8	4,9	11 036	10,3	6,0	13 605	12,7	5,6
2012	6 067	5,6	4,8	10 842	10,1	6,0	13 431	12,4	5,6

Tabell 17. Tobaksrökning bland föräldrar till barn vid 0–4 veckors ålder samt rökare i familjen på län, barn födda 2012.

Län	Moder röker			Fader röker			Annan rökare i familjen		
	N	%	Uppgift saknas	N	%	Uppgift saknas	N	%	Uppgift saknas
Stockholm	811	2,9	3,4	2 432	8,9	4,3	2 665	9,7	4,5
Uppsala	148	3,7	2,3	307	7,7	3,1	259	6,7	5,3
Södermanland	225	7,5	3,0	444	15,1	4,7	517	17,5	4,1
Östergötland	228	4,6	3,3	516	10,6	4,3	599	12,2	3,7
Jönköping	165	4,3	3,1	391	10,2	3,9	431	11,2	3,2
Kronoberg	98	4,7	2,3	212	10,2	3,4	238	11,4	2,7
Kalmar	147	6,0	0,6	240	9,9	1,2	321	13,1	0,7
Gotland	35	6,0	0,2	50	8,6	0,3	72	12,4	0,2
Blekinge	85	5,5	2,4	168	10,9	3,4	201	13,0	3,1
Skåne	896	5,8	3,3	2 136	14,0	4,1	2 468	16,1	3,7
Halland	189	5,7	1,6	320	9,6	2,0	416	12,5	1,8
Västra Götaland	993	5,2	2,6	1 999	10,7	4,3	2 466	13,1	3,4
Värmland	181	6,4	2,2	268	9,6	3,1	342	12,2	2,7
Örebro	150	4,6	3,7	352	11,0	5,3	420	13,0	4,4
Västmanland	161	5,7	4,7	286	10,2	6,1	358	12,7	5,4
Dalarna	126	5,0	6,4	201	8,1	7,9	260	10,4	7,4
Gävleborg	165	5,8	2,1	313	11,3	3,7	373	13,4	3,2
Västernorrland	128	5,3	2,7	199	8,4	3,7	245	10,3	3,4
Jämtland	30	2,4	2,3	103	8,2	3,4	118	9,4	2,7
Västerbotten	40	1,4	1,5	174	6,2	2,2	193	6,9	2,0
Norrbottnen	106	4,6	2,2	180	7,9	3,1	224	9,8	3,0
Hela riket	5 107	4,6	3,0	11 291	10,3	4,0	13 186	12,0	3,8

Tabell 18. Tobaksrökning bland föräldrar till barn vid 8 månaders ålder samt rökare i familjen på län, barn födda 2012.

Län	Moder röker			Fader röker			Annan rökare i familjen		
	N	%	Uppgift saknas	N	%	Uppgift saknas	N	%	Uppgift saknas
Stockholm	1 024	3,8	5,8	2 332	8,7	6,8	2 725	10,2	6,8
Uppsala	169	4,4	6,7	268	7,1	7,8	252	6,7	8,8
Södermanland	252	8,7	5,9	424	15,0	7,9	515	18,4	9,1
Östergötland	240	5,0	5,8	471	9,9	7,0	553	11,6	6,5
Jönköping	253	6,6	3,7	373	9,8	4,6	467	12,2	3,7
Kronoberg	128	6,2	3,5	212	10,3	4,5	262	12,7	4,0
Kalmar	171	7,0	0,9	235	9,7	1,4	333	13,7	0,9
Gotland	42	7,3	0,9	48	8,3	1,0	70	12,1	0,9
Blekinge	103	6,7	4,3	164	10,8	5,1	207	13,6	4,8
Skåne	971	6,4	4,6	2 020	13,5	5,7	2 389	15,9	5,4
Halland	214	6,4	2,0	309	9,3	2,5	419	12,7	2,3
Västra Götaland	1 186	6,4	4,4	1 919	10,5	6,1	2 567	13,8	4,9
Värmland	218	7,8	2,5	276	9,9	3,1	371	13,3	2,9
Örebro	176	5,5	4,7	324	10,2	6,7	414	13,0	5,9
Västmanland	210	7,4	4,9	298	10,7	6,2	409	14,5	5,4
Dalarna	152	6,2	9,8	200	8,3	11,2	279	11,6	11,0
Gävleborg	204	7,2	2,5	329	11,8	3,8	397	14,2	3,2
Västernorrland	136	5,8	4,9	193	8,3	5,8	246	10,6	5,6
Jämtland	43	3,5	4,6	96	7,9	6,0	121	9,9	5,0
Västerbotten	52	1,9	2,8	165	6,0	3,8	192	7,0	3,8
Norrbottnen	123	5,5	4,4	186	8,4	5,7	243	10,9	4,8
Hela riket	6 067	5,6	4,8	10 842	10,1	6,0	13 431	12,4	5,6

Tabell 19. Tobaksrökning bland föräldrar samt rökare i familjen efter kommun där barnets ålder är 0-4 veckor, barn födda 2012.

Kommun	Barnets moder			Barnets fader			Annat i familjen		
	Rökare (n)	Icke rökare (n)	Rökare (%)	Rökare (n)	Icke rökare (n)	Rökare (%)	Rökare (n)	Icke rökare (n)	Rökare (%)
Botkyrka	65	1 060	5,8	214	904	19,1	226	870	20,6
Danderyd	x	388	x	8	381	2,1	9	380	2,3
Ekerö	6	303	1,9	16	293	5,2	20	289	6,5
Haninge	54	864	5,9	159	742	17,6	178	712	20,0
Huddinge	58	1 271	4,4	198	1 119	15,0	210	1 103	16,0
Järfälla	29	747	3,7	68	699	8,9	82	679	10,8
Lidingö	9	420	2,1	21	403	5,0	21	402	5,0
Nacka	16	1 152	1,4	52	1 107	4,5	57	1 090	5,0
Norrtälje	39	453	7,9	56	428	11,6	72	414	14,8
Nykvarn	4	93	4,1	4	93	4,1	4	93	4,1
Nynäshamn	18	253	6,6	36	237	13,2	41	233	15,0
Salem	8	166	4,6	18	156	10,3	18	156	10,3
Sigtuna	23	463	4,7	77	400	16,1	86	391	18,0
Sollentuna	14	715	1,9	62	660	8,6	66	663	9,1
Solna	15	946	1,6	46	909	4,8	50	908	5,2
Stockholm	274	12 477	2,1	917	11 714	7,3	998	11 634	7,9
Sundbyberg	14	863	1,6	55	817	6,3	59	810	6,8
Södertälje	64	934	6,4	181	810	18,3	198	778	20,3
Tyresö	20	442	4,3	36	420	7,9	43	403	9,6
Täby	7	717	1,0	37	682	5,1	36	682	5,0
Upplands Väsby	29	492	5,6	74	443	14,3	86	433	16,6
Upplands-Bro	13	305	4,1	32	283	10,2	30	287	9,5
Vallentuna	6	375	1,6	17	364	4,5	20	360	5,3
Vaxholm	x	109	x	x	108	x	x	107	x
Värmdö	16	445	3,5	24	437	5,2	30	431	6,5
Österåker	8	444	1,8	22	426	4,9	22	426	4,9
Stockholms län	811	26 897	2,9	2 432	25 035	8,9	2 665	24 734	9,7
Enköping	28	445	5,9	47	421	10,0	46	409	10,1
Heby	8	117	6,4	14	111	11,2	19	104	15,4
Håbo	8	183	4,2	16	173	8,5	8	178	4,3
Knivsta	4	211	1,9	13	201	6,1	12	202	5,6
Tierp	17	183	8,5	25	169	12,9	27	170	13,7
Uppsala	55	2 394	2,2	161	2 271	6,6	111	2 241	4,7
Älvkarleby	10	94	9,6	11	92	10,7	10	95	9,5
Östhammar	18	233	7,2	20	228	8,1	26	224	10,4
Uppsala län	148	3 860	3,7	307	3 666	7,7	259	3 623	6,7
Eskilstuna	84	1 030	7,5	188	913	17,1	215	891	19,4
Flen	14	128	9,9	32	103	23,7	35	104	25,2
Gnesta	10	107	8,5	12	102	10,5	17	96	15,0
Katrineholm	28	372	7,0	62	313	16,5	69	311	18,2
Nyköping	37	551	6,3	71	518	12,1	84	509	14,2
Oxelösund	19	81	19,0	17	83	17,0	19	81	19,0
Strängnäs	19	323	5,6	33	307	9,7	45	294	13,3
Trosa	5	100	4,8	16	88	15,4	18	86	17,3
Vingåker	9	66	12,0	13	60	17,8	15	61	19,7
Södermanlands län	225	2 758	7,5	444	2 487	15,1	517	2 433	17,5
Boxholm	0	46	0,0	5	39	11,4	5	39	11,4
Finspång	13	223	5,5	19	213	8,2	25	209	10,7
Kinda	x	106	x	7	98	6,7	7	96	6,8
Linköping	46	1 732	2,6	152	1 609	8,6	173	1 601	9,8

Tabell 19 forts.

Kommun	Barnets moder			Barnets fader			Annat i familjen		
	Rökare (n)	Icke rökare (n)	Rökare (%)	Rökare (n)	Icke rökare (n)	Rökare (%)	Rökare (n)	Icke rökare (n)	Rökare (%)
Mjölby	19	251	7,0	33	237	12,2	35	235	13,0
Motala	28	412	6,4	52	386	11,9	60	380	13,6
Norrköping	93	1 503	5,8	196	1 382	12,4	236	1 357	14,8
Söderköping	7	166	4,0	15	157	8,7	17	156	9,8
Valdemarsvik	6	61	9,0	9	58	13,4	11	56	16,4
Ydre	x	31	x	4	30	11,8	4	29	12,1
Åtvidaberg	x	95	x	9	86	9,5	10	85	10,5
Ödeshög	4	38	9,5	5	37	11,9	6	38	13,6
Östergötlands län	228	4 712	4,6	516	4 373	10,6	599	4 324	12,2
Aneby	x	66	x	5	64	7,2	6	63	8,7
Eksjö	8	155	4,9	12	148	7,5	12	151	7,4
Gislaved	23	279	7,6	48	253	15,9	51	251	16,9
Gnosjö	5	94	5,1	16	83	16,2	19	80	19,2
Habo	6	156	3,7	8	154	4,9	10	152	6,2
Jönköping	47	1 548	2,9	132	1 453	8,3	144	1 447	9,1
Mullsjö	x	89	x	8	82	8,9	9	82	9,9
Nässjö	21	271	7,2	48	237	16,8	57	235	19,5
Sävsjö	5	94	5,1	15	82	15,5	13	87	13,0
Tranås	14	200	6,5	29	183	13,7	32	182	15,0
Vaggeryd	8	167	4,6	14	161	8,0	16	159	9,1
Vetlanda	9	249	3,5	23	233	9,0	21	236	8,2
Värnamo	14	334	4,0	33	312	9,6	41	307	11,8
Jönköpings län	165	3 702	4,3	391	3 445	10,2	431	3 432	11,2
Alvesta	16	175	8,4	32	157	16,9	34	155	18,0
Lessebo	x	62	x	8	54	12,9	5	58	7,9
Ljungby	13	230	5,3	24	219	9,9	26	216	10,7
Markaryd	11	70	13,6	18	61	22,8	22	59	27,2
Tingsryd	5	94	5,1	10	88	10,2	11	88	11,1
Uppvidinge	9	72	11,1	8	69	10,4	14	66	17,5
Växjö	34	1 112	3,0	96	1 038	8,5	105	1 037	9,2
Älmhult	8	188	4,1	16	179	8,2	21	175	10,7
Kronobergs län	98	2 003	4,7	212	1 865	10,2	238	1 854	11,4
Borgholm	x	69	x	4	64	5,9	5	65	7,1
Emmaboda	x	62	x	7	58	10,8	10	55	15,4
Hultsfred	8	116	6,5	13	110	10,6	18	106	14,5
Högsby	8	48	14,3	12	43	21,8	16	40	28,6
Kalmar	40	738	5,1	75	698	9,7	99	679	12,7
Mönsterås	11	133	7,6	14	130	9,7	21	123	14,6
Mörbylånga	x	174	x	8	169	4,5	10	166	5,7
Nybro	13	191	6,4	28	176	13,7	37	167	18,1
Oskarshamn	25	263	8,7	32	255	11,1	40	249	13,8
Torsås	5	53	8,6	6	52	10,3	9	49	15,5
Vimmerby	15	163	8,4	14	164	7,9	21	157	11,8
Västervik	15	287	5,0	27	270	9,1	35	266	11,6
Kalmar län	147	2 297	6,0	240	2 189	9,9	321	2 122	13,1
Gotlands län	35	546	6,0	50	530	8,6	72	509	12,4
Karlshamn	21	154	12,0	41	127	24,4	47	124	27,5
Karlskrona	14	100	12,3	13	101	11,4	21	93	18,4
Olofström	12	180	6,3	37	152	19,6	42	148	22,1

Tabell 19 forts.

Kommun	Barnets moder			Barnets fader			Annat i familjen		
	Rökare (n)	Icke rökare (n)	Rökare (%)	Rökare (n)	Icke rökare (n)	Rökare (%)	Rökare (n)	Icke rökare (n)	Rökare (%)
Ronneby	6	126	4,5	11	120	8,4	14	117	10,7
Sölvesborg	21	326	6,1	55	288	16,0	63	284	18,2
Blekinge län	99	1 520	6,1	290	1 320	18,0	339	1 275	21,0
Bjuv	52	469	10,0	81	433	15,8	97	420	18,8
Bromölla	15	212	6,6	34	193	15,0	41	186	18,1
Burlöv	20	131	13,2	31	120	20,5	38	113	25,2
Bästad	14	172	7,5	17	169	9,1	21	165	11,3
Eslöv	85	1 473	5,5	168	1 374	10,9	201	1 346	13,0
Helsingborg	14	293	4,6	30	276	9,8	36	270	11,8
Hässleholm	30	681	4,2	55	646	7,8	65	639	9,2
Höganäs	17	164	9,4	27	153	15,0	32	148	17,8
Hörby	56	853	6,2	126	777	14,0	146	762	16,1
Höör	7	322	2,1	21	308	6,4	24	305	7,3
Klippan	54	493	9,9	115	420	21,5	135	404	25,0
Kristianstad	x	342	x	x	340	x	4	339	1,2
Kävlinge	30	1 327	2,2	89	1 264	6,6	95	1 258	7,0
Landskrona	195	4 505	4,1	720	3 937	15,5	801	3 876	17,1
Lomma	8	104	7,1	23	88	20,7	22	88	20,0
Lund	8	125	6,0	17	115	12,9	21	108	16,3
Malmö	23	64	26,4	28	53	34,6	39	48	44,8
Osby	26	255	9,3	48	229	17,3	66	214	23,6
Perstorp	8	112	6,7	12	109	9,9	11	110	9,1
Simrishamn	14	164	7,9	20	156	11,4	27	149	15,3
Sjöbo	12	153	7,3	21	140	13,0	29	133	17,9
Skurup	11	258	4,1	21	247	7,8	24	244	9,0
Staffanstorps	12	89	11,9	15	83	15,3	20	80	20,0
Svalöv	18	251	6,7	24	245	8,9	25	245	9,3
Svedala	7	140	4,8	12	135	8,2	12	135	8,2
Tomelilla	14	148	8,6	25	136	15,5	33	128	20,5
Trelleborg	55	384	12,5	82	357	18,7	95	344	21,6
Vellinge	12	295	3,9	14	293	4,6	19	288	6,2
Ystad	10	272	3,5	27	255	9,6	30	252	10,6
Åstorp	28	145	16,2	38	135	22,0	46	127	26,6
Ängelholm	17	395	4,1	37	374	9,0	45	367	10,9
Örkelljunga	11	88	11,1	22	73	23,2	23	73	24,0
Östra Göinge	9	134	6,3	22	120	15,5	21	121	14,8
Skåne län	896	14 473	5,8	2 136	13 113	14,0	2 468	12 834	16,1
Falkenberg	34	374	8,3	53	354	13,0	75	332	18,4
Halmstad	68	1 033	6,2	124	970	11,3	152	946	13,8
Hylte	15	104	12,6	29	88	24,8	32	87	26,9
Kungsbacka	24	840	2,8	39	824	4,5	60	803	7,0
Laholm	23	187	11,0	28	180	13,5	42	167	20,1
Varberg	25	609	3,9	47	586	7,4	55	578	8,7
Hallands Län	189	3 147	5,7	320	3 002	9,6	416	2 913	12,5
Ale	17	297	5,4	28	284	9,0	39	276	12,4
Alingsås	18	434	4,0	32	421	7,1	37	417	8,1
Bengtsfors	6	82	6,8	9	75	10,7	13	72	15,3
Bollebygd	x	92	x	8	86	8,5	9	85	9,6
Borås	85	1 275	6,3	166	1 166	12,5	192	1 149	14,3
Dals-Ed	5	43	10,4	10	37	21,3	11	36	23,4

Tabell 19 forts.

Kommun	Barnets moder			Barnets fader			Annat i familjen		
	Rökare (n)	Icke rökare (n)	Rökare (%)	Rökare (n)	Icke rökare (n)	Rökare (%)	Rökare (n)	Icke rökare (n)	Rökare (%)
Essunga	6	40	13,0	4	40	9,1	8	38	17,4
Falköping	37	350	9,6	61	315	16,2	76	301	20,2
Färgelanda	12	39	23,5	15	36	29,4	19	32	37,3
Grästorp	4	39	9,3	4	39	9,3	4	39	9,3
Gullspång	x	34	x	x	34	x	5	32	13,5
Göteborg	275	6 753	3,9	778	6 105	11,3	971	5 987	14,0
Götene	6	88	6,4	12	82	12,8	12	80	13,0
Herljunga	16	88	15,4	22	80	21,6	25	78	24,3
Hjo	x	85	x	10	77	11,5	10	77	11,5
Härryda	11	495	2,2	20	486	4,0	27	479	5,3
Karlsborg	x	45	x	x	44	x	4	43	8,5
Kungälv	22	460	4,6	38	440	7,9	52	430	10,8
Lerum	19	466	3,9	27	452	5,6	35	447	7,3
Lidköping	18	394	4,4	35	372	8,6	45	365	11,0
Lilla Edet	17	114	13,0	21	104	16,8	21	104	16,8
Lysekil	9	122	6,9	14	115	10,9	18	113	13,7
Mariestad	15	199	7,0	26	186	12,3	33	179	15,6
Mark	24	290	7,6	29	278	9,4	36	268	11,8
Mellerud	4	69	5,5	10	63	13,7	12	62	16,2
Munkedal	5	112	4,3	15	102	12,8	13	103	11,2
Mölnadal	17	716	2,3	37	683	5,1	44	680	6,1
Orust	6	86	6,5	10	82	10,9	13	79	14,1
Partille	11	489	2,2	34	463	6,8	39	462	7,8
Skara	17	180	8,6	25	168	13,0	27	166	14,0
Skövde	29	612	4,5	52	555	8,6	69	564	10,9
Sotenäs	4	70	5,4	8	66	10,8	6	68	8,1
Stenungsund	19	291	6,1	26	283	8,4	31	277	10,1
Strömstad	7	156	4,3	19	144	11,7	25	138	15,3
Svenljunga	11	72	13,3	12	71	14,5	18	65	21,7
Tanum	9	86	9,5	12	82	12,8	16	77	17,2
Tibro	10	85	10,5	17	76	18,3	20	75	21,1
Tidaholm	19	140	11,9	21	138	13,2	20	141	12,4
Tjörn	13	113	10,3	9	116	7,2	17	108	13,6
Tranemo	12	124	8,8	19	117	14,0	27	109	19,9
Trollhättan	41	632	6,1	85	569	13,0	95	573	14,2
Töreboda	11	76	12,6	30	53	36,1	53	34	60,9
Uddevalla	42	597	6,6	72	553	11,5	88	548	13,8
Ulricehamn	16	209	7,1	23	201	10,3	31	195	13,7
Vara	12	150	7,4	18	144	11,1	21	141	13,0
Vårgårda	12	92	11,5	9	94	8,7	15	89	14,4
Vänersborg	22	341	6,1	44	301	12,8	47	304	13,4
Åmål	11	89	11,0	12	85	12,4	11	88	11,1
Öckerö	x	111	x	5	107	4,5	6	106	5,4
Västra Götalands län	993	18 022	5,2	1 999	16 670	10,7	2 466	16 379	13,1
Arvika	13	276	4,5	33	252	11,6	37	253	12,8
Eda	4	74	5,1	8	70	10,3	11	67	14,1
Filipstad	15	88	14,6	20	77	20,6	27	73	27,0
Forshaga	13	113	10,3	16	110	12,7	22	102	17,7
Grums	4	53	7,0	5	47	9,6	10	44	18,5
Hagfors	x	69	x	x	69	x	x	69	x

Tabell 19 forts.

Kommun	Barnets moder			Barnets fader			Annan i familjen		
	Rökare (n)	Icke rökare (n)	Rökare (%)	Rökare (n)	Icke rökare (n)	Rökare (%)	Rökare (n)	Icke rökare (n)	Rökare (%)
Hammarö	8	192	4,0	7	193	3,5	9	191	4,5
Karlstad	39	970	3,9	78	929	7,7	98	907	9,8
Kil	15	123	10,9	19	119	13,8	20	118	14,5
Kristinehamn	22	207	9,6	23	204	10,1	30	198	13,2
Munkfors	5	25	16,7	6	24	20,0	7	23	23,3
Storfors	4	27	12,9	6	25	19,4	7	24	22,6
Sunne	7	107	6,1	7	106	6,2	8	106	7,0
Säffle	12	123	8,9	13	118	9,9	19	114	14,3
Torsby	12	107	10,1	15	101	12,9	20	97	17,1
Årjäng	5	77	6,1	9	73	11,0	14	68	17,1
Värmlands län	181	2 631	6,4	268	2 517	9,6	342	2 454	12,2
Askersund	5	103	4,6	11	97	10,2	13	95	12,0
Degerfors	7	63	10,0	9	61	12,9	14	56	20,0
Hallsberg	12	123	8,9	12	121	9,0	19	115	14,2
Hällefors	4	55	6,8	6	53	10,2	8	51	13,6
Karlskoga	16	280	5,4	27	257	9,5	37	251	12,8
Kumla	10	255	3,8	25	236	9,6	29	234	11,0
Laxå	x	47	x	x	42	x	x	45	x
Lekeberg	9	75	10,7	7	75	8,5	14	70	16,7
Lindesberg	17	222	7,1	45	187	19,4	49	186	20,9
Ljusnarsberg	x	24	x	x	23	x	5	20	20,0
Nora	5	100	4,8	11	93	10,6	13	92	12,4
Örebro	62	1 769	3,4	193	1 612	10,7	216	1 605	11,9
Örebro län	150	3 116	4,6	352	2 857	11,0	420	2 820	13,0
Arboga	11	128	7,9	20	115	14,8	24	110	17,9
Fagersta	12	158	7,1	21	147	12,5	24	144	14,3
Hallstahammar	12	138	8,0	10	139	6,7	18	137	11,6
Kungsör	x	51	x	11	43	20,4	14	40	25,9
Köping	16	236	6,3	28	221	11,2	34	217	13,5
Norberg	5	42	10,6	x	44	x	7	41	14,6
Sala	13	201	6,1	33	176	15,8	37	179	17,1
Skinnskatteberg	5	32	13,5	6	31	16,2	8	28	22,2
Surahammar	6	75	7,4	x	77	x	9	66	12,0
Västerås	78	1 616	4,6	152	1 518	9,1	183	1 497	10,9
Västmanlands län	161	2 677	5,7	286	2 511	10,2	358	2 459	12,7
Avesta	7	219	3,1	20	201	9,0	24	202	10,6
Borlänge	21	384	5,2	61	325	15,8	65	324	16,7
Falun	21	644	3,2	31	628	4,7	40	624	6,0
Gagnef	9	104	8,0	9	104	8,0	11	95	10,4
Hedemora	7	133	5,0	12	124	8,8	17	120	12,4
Leksand	**	**	**	**	**	**	**	**	**
Ludvika	27	289	8,5	40	271	12,9	50	265	15,9
Malung	x	88	x	5	85	5,6	7	83	7,8
Mora	14	163	7,9	11	165	6,3	20	156	11,4
Orsa	x	48	x	x	49	x	x	48	x
Rättvik	x	67	x	x	67	x	4	65	5,8
Smedjebacken	6	62	8,8	4	62	6,1	8	60	11,8
Säter	4	84	4,5	x	85	x	5	83	5,7
Vansbro	x	65	x	x	66	x	x	64	x
Älvdalen	x	56	x	x	57	x	5	54	8,5

Tabell 19 forts.

Kommun	Barnets moder			Barnets fader			Annat i familjen		
	Rökare (n)	Icke rökare (n)	Rökare (%)	Rökare (n)	Icke rökare (n)	Rökare (%)	Rökare (n)	Icke rökare (n)	Rökare (%)
Dalarnas län	126	2 406	5,0	201	2 289	8,1	260	2 243	10,4
Bollnäs	13	261	4,7	31	240	11,4	41	231	15,1
Gävle	59	1 044	5,3	114	970	10,5	133	954	12,2
Hofors	6	33	15,4	5	34	12,8	6	33	15,4
Hudiksvall	16	380	4,0	39	348	10,1	48	343	12,3
Ljusdal	8	154	4,9	10	149	6,3	15	142	9,6
Nordanstig	x	72	x	8	65	11,0	10	63	13,7
Ockelbo	x	54	x	4	52	7,1	5	51	8,9
Ovanåker	5	109	4,4	7	107	6,1	8	106	7,0
Sandviken	30	340	8,1	54	313	14,7	62	308	16,8
Söderhamn	23	212	9,8	41	189	17,8	45	189	19,2
Gävleborgs län	165	2 659	5,8	313	2 467	11,3	373	2 420	13,4
Härnösand	16	217	6,9	23	208	10,0	27	206	11,6
Kramfors	16	126	11,3	23	117	16,4	28	113	19,9
Sollefteå	8	158	4,8	16	150	9,6	18	148	10,8
Sundsvall	59	997	5,6	87	956	8,3	115	930	11,0
Timrå	5	130	3,7	8	124	6,1	9	123	6,8
Ånge	x	69	x	x	70	x	4	68	5,6
Örnsköldsvik	21	574	3,5	40	551	6,8	44	547	7,4
Västernorrlands län	128	2 271	5,3	199	2 176	8,4	245	2 135	10,3
Berg	0	63	0,0	8	53	13,1	7	56	11,1
Bräcke	x	44	x	4	41	8,9	5	40	11,1
Härjedalen	6	78	7,1	5	79	6,0	7	77	8,3
Krokom	x	119	x	10	110	8,3	11	108	9,2
Ragunda	x	52	x	5	47	9,6	5	49	9,3
Strömsund	x	115	x	4	111	3,5	5	110	4,3
Åre	x	103	x	5	97	4,9	7	97	6,7
Östersund	16	659	2,4	62	608	9,3	71	603	10,5
Jämtlands län	30	1 233	2,4	103	1 146	8,2	118	1 140	9,4
Bjurholm	x	17	x	x	17	x	x	16	x
Dorotea	0	25	0,0	0	25	0,0	0	25	0,0
Lycksele	x	122	x	9	114	7,3	9	114	7,3
Malå	x	36	x	6	32	15,8	8	30	21,1
Nordmaling	x	61	x	6	56	9,7	6	56	9,7
Norsjö	0	36	0,0	x	33	**	x	35	x
Robertsfors	x	51	x	x	48	x	x	48	x
Skellefteå	14	684	2,0	49	640	7,1	52	639	7,5
Sorsele	0	29	0,0	x	28	x	x	28	x
Storuman	x	50	x	x	48	x	4	47	7,8
Umeå	14	1 437	1,0	69	1 375	4,8	78	1 369	5,4
Vilhelmina	x	69	x	5	65	7,1	6	64	8,6
Vindeln	x	45	x	9	38	19,1	9	38	19,1
Vännäs	x	89	x	10	81	11,0	12	79	13,2
Åsele	0	15	0,0	x	13	x	x	13	x
Västerbottens län	40	2 766	1,4	174	2 613	6,2	193	2 601	6,9
Arjeplog	x	29	x	5	25	16,7	5	25	16,7
Arvidsjaur	4	55	6,8	10	48	17,2	12	47	20,3
Boden	12	210	5,4	21	199	9,5	18	203	8,1
Gällivare	11	164	6,3	22	153	12,6	27	148	15,4
Haparanda	8	74	9,8	8	74	9,8	16	66	19,5

Tabell 19 forts.

Kommun	Barnets moder			Barnets fader			Annan i familjen		
	Rökare (n)	Icke rökare (n)	Rökare (%)	Rökare (n)	Icke rökare (n)	Rökare (%)	Rökare (n)	Icke rökare (n)	Rökare (%)
Jokkmokk	0	31	0,0	0	30	0,0	0	30	0,0
Kalix	8	120	6,3	6	122	4,7	12	116	9,4
Kiruna	11	257	4,1	19	242	7,3	18	241	6,9
Luleå	24	695	3,3	42	672	5,9	56	659	7,8
Pajala	x	44	x	x	41	x	x	42	x
Piteå	17	385	4,2	28	372	7,0	33	368	8,2
Älvsbyn	6	85	6,6	12	78	13,3	19	71	21,1
Överkalix	0	16	0,0	x	14	x	x	14	x
Övertorneå	x	28	x	x	27	x	4	27	12,9
Norrbottnens län	106	2 193	4,6	180	2 097	7,9	224	2 057	9,8
Hela riket	5 107	105 842	4,6	11 291	98 422	10,3	13 186	96 832	12,0

x dold uppgift för att förhindra röjande

** bortfall ≥ 30 procent

Tabell 20. Tobaksrökning bland föräldrar samt rökare i familjen efter kommun där barnets ålder är 8 månader, barn födda 2012.

Kommun	Barnets moder			Barnets fader			Annan i familjen		
	Rökare (n)	Icke rökare (n)	Rökare (%)	Rökare (n)	Icke rökare (n)	Rökare (%)	Rökare (n)	Icke rökare (n)	Rökare (%)
Botkyrka	78	1 009	7,2	201	877	18,6	218	845	20,5
Danderyd	x	385	x	7	376	1,8	8	375	2,1
Ekerö	6	303	1,9	16	291	5,2	20	289	6,5
Haninge	62	807	7,1	146	709	17,1	182	676	21,2
Huddinge	63	1 197	5,0	182	1 065	14,6	212	1 036	17,0
Järfälla	39	733	5,1	73	693	9,5	89	676	11,6
Lidingö	9	420	2,1	17	411	4,0	22	411	5,1
Nacka	21	1 102	1,9	43	1 073	3,9	52	1 043	4,7
Norrtälje	46	426	9,7	49	416	10,5	69	398	14,8
Nykvarn	5	92	5,2	4	93	4,1	5	92	5,2
Nynäshamn	19	249	7,1	27	209	11,4	34	238	12,5
Salem	11	163	6,3	18	156	10,3	21	153	12,1
Sigtuna	28	452	5,8	80	388	17,1	89	376	19,1
Sollentuna	19	710	2,6	61	663	8,4	66	663	9,1
Solna	28	914	3,0	48	889	5,1	67	874	7,1
Stockholm	342	12 034	2,8	872	11 377	7,1	997	11 237	8,1
Sundbyberg	18	850	2,1	54	812	6,2	63	804	7,3
Södertälje	85	907	8,6	180	804	18,3	209	760	21,6
Tyresö	33	419	7,3	34	410	7,7	48	391	10,9
Täby	11	696	1,6	34	661	4,9	37	656	5,3
Upplands Väsby	39	481	7,5	75	443	14,5	93	424	18,0
Upplands-Bro	23	298	7,2	37	281	11,6	38	282	11,9
Vallentuna	7	376	1,8	18	365	4,7	23	361	6,0
Vaxholm	0	111	0,0	x	108	x	x	107	x
Värmdö	20	441	4,3	26	435	5,6	32	429	6,9
Österåker	11	427	2,5	28	409	6,4	29	408	6,6
Stockholms län	1 024	26 002	3,8	2 332	24 414	8,7	2 725	24 004	10,2
Enköping	36	419	7,9	47	401	10,5	49	388	11,2
Heby	11	108	9,2	11	108	9,2	17	100	14,5
Häbo	4	169	2,3	11	158	6,5	5	168	2,9
Knivsta	x	208	x	10	200	4,8	9	200	4,3
Tierp	17	176	8,8	19	167	10,2	22	170	11,5
Uppsala	58	2 267	2,5	144	2 160	6,3	110	2 153	4,9
Älvkarleby	13	89	12,7	9	92	8,9	13	90	12,6
Östhammar	27	221	10,9	17	226	7,0	27	221	10,9
Uppsala län	169	3 657	4,4	268	3 512	7,1	252	3 490	6,7
Eskilstuna	93	966	8,8	179	869	17,1	211	836	20,2
Flen	14	128	9,9	33	102	24,4	35	104	25,2
Gnesta	9	103	8,0	9	100	8,3	14	98	12,5
Katrineholm	37	358	9,4	57	312	15,4	71	305	18,9
Nyköping	44	525	7,7	68	491	12,2	86	420	17,0
Oxelösund	19	81	19,0	16	84	16,0	19	81	19,0
Strängnäs	19	319	5,6	32	303	9,6	44	291	13,1
Trosa	5	99	4,8	16	88	15,4	18	86	17,3
Vingåker	12	63	16,0	14	59	19,2	17	60	22,1
Södermanlands län	252	2 642	8,7	424	2 408	15,0	515	2 281	18,4
Boxholm	x	44	x	5	39	11,4	7	37	15,9
Finspång	14	220	6,0	19	213	8,2	27	207	11,5
Kinda	x	106	x	7	98	6,7	7	96	6,8
Linköping	45	1 667	2,6	124	1 567	7,3	137	1 559	8,1

Tabell 20 forts.

Kommun	Barnets moder			Barnets fader			Annat i familjen		
	Rökare (n)	Icke rökare (n)	Rökare (%)	Rökare (n)	Icke rökare (n)	Rökare (%)	Rökare (n)	Icke rökare (n)	Rökare (%)
Mjölby	20	240	7,7	33	227	12,7	37	223	14,2
Motala	29	400	6,8	45	380	10,6	58	368	13,6
Norrköping	102	1 461	6,5	189	1 350	12,3	226	1 329	14,5
Söderköping	7	165	4,1	16	156	9,3	17	155	9,9
Vadstena	6	61	9,0	7	60	10,4	9	58	13,4
Valdemarsvik	6	47	11,3	10	40	20,0	11	41	21,2
Ydre	x	30	x	x	30	x	x	28	x
Åtvidaberg	x	93	x	8	87	8,4	8	87	8,4
Ödeshög	4	40	9,1	5	37	11,9	6	38	13,6
Östergötlands län	240	4 574	5,0	471	4 284	9,9	553	4 226	11,6
Aneby	6	62	8,8	5	63	7,4	7	61	10,3
Eksjö	12	154	7,2	11	151	6,8	15	151	9,0
Gislaved	39	259	13,1	42	254	14,2	56	242	18,8
Gnosjö	7	90	7,2	11	85	11,5	17	80	17,5
Habo	8	154	4,9	7	155	4,3	9	153	5,6
Jönköping	66	1 529	4,1	130	1 453	8,2	154	1 439	9,7
Mullsjö	5	85	5,6	11	78	12,4	9	81	10,0
Nässjö	29	261	10,0	49	235	17,3	60	231	20,6
Sävsjö	7	93	7,0	14	84	14,3	12	88	12,0
Tranås	24	187	11,4	25	184	12,0	36	175	17,1
Vaggeryd	8	167	4,6	14	161	8,0	15	160	8,6
Vetlanda	18	235	7,1	21	229	8,4	30	223	11,9
Värnamo	24	314	7,1	33	303	9,8	47	291	13,9
Jönköpings län	253	3 590	6,6	373	3 435	9,8	467	3 375	12,2
Alvesta	22	168	11,6	33	155	17,6	39	149	20,7
Lessebo	7	56	11,1	7	54	11,5	7	56	11,1
Ljungby	10	231	4,1	23	218	9,5	26	214	10,8
Markaryd	13	67	16,3	15	63	19,2	22	58	27,5
Tingsryd	8	91	8,1	11	88	11,1	13	86	13,1
Uppvidinge	11	61	15,3	8	60	11,8	16	53	23,2
Växjö	47	1 087	4,1	101	1 023	9,0	117	1 012	10,4
Älmhult	10	186	5,1	14	181	7,2	22	175	11,2
Kronobergs län	128	1 947	6,2	212	1 842	10,3	262	1 803	12,7
Borgholm	4	65	5,8	x	65	x	7	62	10,1
Emmaboda	x	62	x	6	59	9,2	10	55	15,4
Hultsfred	6	118	4,8	10	113	8,1	14	110	11,3
Högsby	11	44	20,0	17	38	30,9	15	40	27,3
Kalmar	45	730	5,8	73	698	9,5	101	674	13,0
Mönsterås	14	130	9,7	15	129	10,4	25	119	17,4
Mörbylånga	x	172	x	6	169	3,4	8	164	4,7
Nybro	13	191	6,4	28	176	13,7	43	161	21,1
Oskarshamn	30	257	10,5	33	254	11,5	45	244	15,6
Torsås	5	53	8,6	6	52	10,3	9	49	15,5
Vimmerby	16	162	9,0	13	165	7,3	21	157	11,8
Västervik	21	282	6,9	25	272	8,4	35	268	11,6
Kalmar län	171	2 266	7,0	235	2 190	9,7	333	2 103	13,7
Gotlands län	42	535	7,3	48	528	8,3	70	507	12,1
Karlshamn	28	146	16,1	44	127	25,7	51	117	30,4
Karlskrona	12	102	10,5	12	102	10,5	20	94	17,5
Olofström	15	178	7,8	36	153	19,0	44	147	23,0

Tabell 20 forts.

Kommun	Barnets moder			Barnets fader			Annat i familjen		
	Rökare (n)	Icke rökare (n)	Rökare (%)	Rökare (n)	Icke rökare (n)	Rökare (%)	Rökare (n)	Icke rökare (n)	Rökare (%)
Ronneby	7	125	5,3	12	119	9,2	17	114	13,0
Sölvesborg	32	314	9,2	62	279	18,2	72	272	20,9
Blekinge län	110	1 499	6,8	278	1 316	17,4	327	1 270	20,5
Bjuv	57	460	11,0	77	433	15,1	94	419	18,3
Bromölla	13	212	5,8	27	198	12,0	33	192	14,7
Burlöv	21	130	13,9	31	120	20,5	39	112	25,8
Båstad	15	171	8,1	16	169	8,6	21	164	11,4
Eslöv	103	1 425	6,7	164	1 351	10,8	207	1 313	13,6
Helsingborg	17	264	6,0	26	254	9,3	32	249	11,4
Hässleholm	32	675	4,5	61	641	8,7	72	629	10,3
Höganäs	15	166	8,3	29	152	16,0	34	147	18,8
Hörby	60	822	6,8	115	765	13,1	143	739	16,2
Hör	5	334	1,5	20	318	5,9	21	316	6,2
Klippan	60	481	11,1	105	424	19,8	133	401	24,9
Kristianstad	x	340	x	x	339	x	5	337	1,5
Kävlinge	28	1 318	2,1	90	1 255	6,7	100	1 244	7,4
Landskrona	207	4 381	4,5	656	3 843	14,6	734	3 790	16,2
Lomma	11	103	9,6	21	91	18,8	24	89	21,2
Lund	7	126	5,3	17	115	12,9	21	108	16,3
Malmö	24	63	27,6	25	55	31,3	36	51	41,4
Osby	34	245	12,2	42	233	15,3	65	214	23,3
Perstorp	9	110	7,6	12	108	10,0	12	108	10,0
Simrishamn	19	159	10,7	20	156	11,4	29	147	16,5
Sjöbo	18	147	10,9	18	143	11,2	27	135	16,7
Skurup	10	258	3,7	18	248	6,8	21	245	7,9
Staffanstorps	**	**	**	**	**	**	**	**	**
Svalöv	16	253	5,9	20	249	7,4	21	249	7,8
Svedala	9	138	6,1	14	132	9,6	14	132	9,6
Tomelilla	24	138	14,8	31	128	19,5	40	119	25,2
Trelleborg	56	378	12,9	74	359	17,1	90	343	20,8
Vellinge	11	292	3,6	10	291	3,3	16	285	5,3
Ystad	12	270	4,3	29	253	10,3	33	249	11,7
Åstorp	28	144	16,3	38	135	22,0	45	127	26,2
Ängelholm	17	383	4,3	37	362	9,3	45	355	11,3
Örkelljunga	13	85	13,3	22	73	23,2	24	72	25,0
Östra Göinge	10	133	7,0	20	122	14,1	21	121	14,8
Skåne län	971	14 188	6,4	2 020	12 970	13,5	2 389	12 648	15,9
Falkenberg	38	369	9,3	56	351	13,8	76	331	18,7
Halmstad	77	1 023	7,0	120	974	11,0	155	943	14,1
Hylte	14	105	11,8	26	91	22,2	30	89	25,2
Kungsbacka	28	823	3,3	36	814	4,2	61	787	7,2
Laholm	30	184	14,0	29	183	13,7	44	169	20,7
Varberg	27	602	4,3	42	583	6,7	53	573	8,5
Hallands Län	214	3 106	6,4	309	2 996	9,3	419	2 892	12,7
Ale	21	293	6,7	23	285	7,5	36	277	11,5
Alingsås	27	425	6,0	31	421	6,9	42	412	9,3
Bengtstors	12	75	13,8	12	71	14,5	18	66	21,4
Bollebygd	6	88	6,4	9	85	9,6	11	83	11,7
Borås	109	1 234	8,1	158	1 168	11,9	201	1 139	15,0
Dals-Ed	7	41	14,6	10	37	21,3	11	35	23,9

Tabell 20 forts.

Kommun	Barnets moder			Barnets fader			Annat i familjen		
	Rökare (n)	Icke rökare (n)	Rökare (%)	Rökare (n)	Icke rökare (n)	Rökare (%)	Rökare (n)	Icke rökare (n)	Rökare (%)
Essunga	4	42	8,7	4	40	9,1	6	40	13,0
Falköping	43	337	11,3	61	311	16,4	78	298	20,7
Färgelanda	11	40	21,6	15	36	29,4	18	33	35,3
Grästorp	4	39	9,3	4	39	9,3	4	39	9,3
Gullspång	x	34	x	x	34	x	5	32	13,5
Göteborg	336	6 543	4,9	735	6 002	10,9	1 001	5 827	14,7
Götene	8	86	8,5	13	81	13,8	16	78	17,0
Herrljunga	19	84	18,4	19	82	18,8	25	77	24,5
Hjo	x	85	x	9	78	10,3	9	78	10,3
Härryda	14	486	2,8	18	480	3,6	27	471	5,4
Karlsborg	4	43	8,5	x	44	x	6	41	12,8
Kungälv	20	392	4,9	40	375	9,6	55	362	13,2
Lerum	19	466	3,9	32	445	6,7	40	438	8,4
Lidköping	24	389	5,8	37	368	9,1	49	362	11,9
Lilla Edet	25	102	19,7	22	98	18,3	25	102	19,7
Lysekil	12	120	9,1	14	116	10,8	21	111	15,9
Mariestad	17	195	8,0	20	187	9,7	30	177	14,5
Mark	32	276	10,4	26	275	8,6	38	267	12,5
Mellerud	7	68	9,3	10	60	14,3	13	58	18,3
Munkedal	6	109	5,2	13	102	11,3	13	102	11,3
Mölnadal	22	675	3,2	35	645	5,1	48	640	7,0
Orust	6	74	7,5	10	70	12,5	13	67	16,3
Partille	17	473	3,5	34	454	7,0	40	449	8,2
Skara	20	177	10,2	23	170	11,9	30	164	15,5
Skövde	32	600	5,1	50	555	8,3	67	570	10,5
Sotenäs	4	70	5,4	9	65	12,2	6	68	8,1
Stenungsund	16	289	5,2	23	282	7,5	29	275	9,5
Strömstad	11	151	6,8	24	138	14,8	31	131	19,1
Svenljunga	11	72	13,3	13	70	15,7	16	67	19,3
Tanum	11	83	11,7	13	80	14,0	17	76	18,3
Tibro	13	82	13,7	17	76	18,3	21	74	22,1
Tidaholm	14	147	8,7	10	150	6,3	15	145	9,4
Tjörn	13	113	10,3	9	110	7,6	17	108	13,6
Tranemo	14	122	10,3	24	112	17,6	31	105	22,8
Trollhättan	39	618	5,9	83	565	12,8	123	545	18,4
Töreboda	10	77	11,5	19	64	22,9	28	59	32,2
Uddevalla	49	590	7,7	74	556	11,7	91	541	14,4
Ulricehamn	23	202	10,2	26	199	11,6	37	189	16,4
Vara	15	147	9,3	20	142	12,3	25	137	15,4
Vårgårda	12	91	11,7	8	93	7,9	17	85	16,7
Vänersborg	27	331	7,5	41	299	12,1	49	296	14,2
Åmål	10	93	9,7	9	86	9,5	10	88	10,2
Öckerö	5	107	4,5	4	107	3,6	8	103	7,2
Västra Götalands län	1 186	17 476	6,4	1 919	16 408	10,5	2 567	15 987	13,8
Arvika	17	273	5,9	34	254	11,8	39	250	13,5
Eda	4	74	5,1	8	70	10,3	11	67	14,1
Filipstad	17	81	17,3	19	75	20,2	29	69	29,6
Forshaga	13	113	10,3	16	110	12,7	22	102	17,7
Grums	5	52	8,8	4	48	7,7	10	44	18,5
Hagfors	12	60	16,7	9	63	12,5	12	60	16,7

Tabell 20 forts.

Kommun	Barnets moder			Barnets fader			Annat i familjen		
	Rökare (n)	Icke rökare (n)	Rökare (%)	Rökare (n)	Icke rökare (n)	Rökare (%)	Rökare (n)	Icke rökare (n)	Rökare (%)
Hammarö	14	186	7,0	6	193	3,0	14	186	7,0
Karlstad	55	948	5,5	82	924	8,2	104	894	10,4
Kil	12	126	8,7	17	121	12,3	19	119	13,8
Kristinehamn	17	212	7,4	25	202	11,0	29	200	12,7
Munkfors	5	25	16,7	5	25	16,7	7	23	23,3
Storfors	4	27	12,9	6	25	19,4	7	24	22,6
Sunne	9	106	7,8	7	107	6,1	10	105	8,7
Säffle	19	116	14,1	14	118	10,6	25	110	18,5
Torsby	12	107	10,1	15	101	12,9	21	96	17,9
Årjäng	x	79	x	9	73	11,0	12	70	14,6
Värmlands län	218	2 585	7,8	276	2 509	9,9	371	2 419	13,3
Askersund	9	98	8,4	9	96	8,6	15	92	14,0
Degerfors	10	59	14,5	10	59	14,5	16	53	23,2
Hallsberg	13	119	9,8	11	119	8,5	18	112	13,8
Hällefors	6	53	10,2	5	53	8,6	10	48	17,2
Karlskoga	17	277	5,8	25	258	8,8	36	249	12,6
Kumla	11	253	4,2	23	237	8,8	28	234	10,7
Laxå	x	45	x	x	42	x	4	44	8,3
Lekeberg	11	71	13,4	5	75	6,3	16	66	19,5
Lindesberg	22	212	9,4	46	181	20,3	53	178	22,9
Ljusnarsberg	5	22	18,5	x	24	x	**	**	**
Nora	6	97	5,8	11	90	10,9	13	90	12,6
Örebro	63	1 747	3,5	173	1 605	9,7	197	1 598	11,0
Örebro län	176	3 053	5,5	324	2 839	10,2	414	2 776	13,0
Arboga	22	117	15,8	19	117	14,0	28	110	20,3
Fagersta	16	150	9,6	19	147	11,4	22	144	13,3
Hallstahammar	16	135	10,6	14	134	9,5	26	132	16,5
Kungsör	x	51	x	11	43	20,4	14	40	25,9
Köping	23	229	9,1	31	219	12,4	41	211	16,3
Norberg	5	42	10,6	x	43	x	6	40	13,0
Sala	13	201	6,1	31	179	14,8	35	176	16,6
Skinnskatteberg	6	32	15,8	5	33	13,2	7	31	18,4
Surahammar	7	75	8,5	4	77	4,9	11	66	14,3
Västerås	99	1 591	5,9	163	1 503	9,8	219	1 457	13,1
Västmanlands län	210	2 623	7,4	298	2 495	10,7	409	2 407	14,5
Avesta	9	212	4,1	20	197	9,2	26	195	11,8
Borlänge	23	367	5,9	56	308	15,4	62	304	16,9
Falun	21	632	3,2	29	623	4,4	37	618	5,6
Gagnef	7	105	6,3	12	100	10,7	15	91	14,2
Hedemora	7	133	5,0	12	124	8,8	17	120	12,4
Leksand	**	**	**	**	**	**	**	**	**
Ludvika	34	235	12,6	38	230	14,2	52	216	19,4
Malung	x	87	x	5	85	5,6	7	83	7,8
Mora	13	163	7,4	13	163	7,4	20	156	11,4
Orsa	x	48	x	x	49	x	x	48	x
Rättvik	x	58	x	x	58	x	x	57	x
Smedjebacken	10	58	14,7	4	62	6,1	10	58	14,7
Säter	8	80	9,1	5	82	5,7	11	77	12,5
Vansbro	10	54	15,6	x	63	x	11	52	17,5
Älvdalen	4	56	6,7	x	57	x	6	53	10,2

Tabell 20 forts.

Kommun	Barnets moder			Barnets fader			Annat i familjen		
	Rökare (n)	Icke rökare (n)	Rökare (%)	Rökare (n)	Icke rökare (n)	Rökare (%)	Rökare (n)	Icke rökare (n)	Rökare (%)
Dalarnas län	152	2 288	6,2	200	2 201	8,3	279	2 128	11,6
Bollnäs	18	254	6,6	31	240	11,4	43	229	15,8
Gävle	78	1 025	7,1	124	959	11,4	145	943	13,3
Hofors	7	32	17,9	5	34	12,8	7	32	17,9
Hudiksvall	18	376	4,6	39	350	10,0	48	344	12,2
Ljusdal	9	153	5,6	15	146	9,3	20	142	12,3
Nordanstig	x	71	x	7	65	9,7	9	63	12,5
Ockelbo	5	52	8,8	7	50	12,3	7	50	12,3
Ovanåker	6	108	5,3	6	108	5,3	8	106	7,0
Sandviken	36	329	9,9	57	307	15,7	64	301	17,5
Söderhamn	25	210	10,6	38	189	16,7	46	186	19,8
Gävleborgs län	204	2 610	7,2	329	2 448	11,8	397	2 396	14,2
Härnösand	18	215	7,7	26	204	11,3	30	202	12,9
Kramfors	17	125	12,0	24	117	17,0	29	112	20,6
Sollefteå	10	156	6,0	16	150	9,6	19	148	11,4
Sundsvall	66	990	6,3	86	958	8,2	117	929	11,2
Timrå	**	**	**	**	**	**	**	**	**
Ånge	x	68	x	x	67	x	x	66	x
Örnsköldsvik	20	575	3,4	36	555	6,1	44	547	7,4
Västernorrlands län	136	2 209	5,8	193	2 129	8,3	246	2 081	10,6
Berg	x	60	x	9	50	15,3	8	53	13,1
Bräcke	x	43	x	x	41	x	5	39	11,4
Härjedalen	7	77	8,3	6	78	7,1	8	76	9,5
Krokom	5	114	4,2	10	108	8,5	14	103	12,0
Ragunda	x	52	x	4	48	7,7	5	49	9,3
Strömsund	x	98	x	x	96	x	x	96	x
Åre	6	100	5,7	5	96	5,0	10	94	9,6
Östersund	18	646	2,7	56	603	8,5	68	597	10,2
Jämtlands län	43	1 190	3,5	96	1 120	7,9	121	1 107	9,9
Bjurholm	x	17	x	x	17	x	x	16	x
Dorotea	0	25	0,0	0	25	0,0	0	25	0,0
Lycksele	x	119	x	9	111	7,5	9	111	7,5
Malå	x	34	x	5	31	13,9	7	29	19,4
Nordmaling	6	56	9,7	6	56	9,7	6	56	9,7
Norsjö	x	36	x	x	35	x	x	34	x
Robertsfors	x	49	x	x	46	x	x	46	x
Skellefteå	14	674	2,0	47	633	6,9	54	626	7,9
Sorsele	0	29	0,0	x	28	x	x	28	x
Storuman	x	49	x	x	48	x	x	48	x
Umeå	19	1 414	1,3	67	1 346	4,7	83	1 332	5,9
Vilhelmina	x	69	x	6	64	8,6	6	64	8,6
Vindeln	x	44	x	6	40	13,0	7	39	15,2
Vännäs	x	88	x	8	83	8,8	8	83	8,8
Åsele	0	15	0,0	x	13	x	x	13	x
Västerbottens län	52	2 718	1,9	165	2 576	6,0	192	2 550	7,0
Arjeplog	x	29	x	5	25	16,7	5	25	16,7
Arvidsjaur	6	53	10,2	11	48	18,6	12	47	20,3
Boden	13	207	5,9	23	195	10,6	20	198	9,2
Gällivare	10	164	5,7	21	153	12,1	27	147	15,5
Haparanda	8	74	9,8	8	74	9,8	15	67	18,3

Tabell 20 forts.

Kommun	Barnets moder			Barnets fader			Annat i familjen		
	Rökare (n)	Icke rökare (n)	Rökare (%)	Rökare (n)	Icke rökare (n)	Rökare (%)	Rökare (n)	Icke rökare (n)	Rökare (%)
Jokkmokk	0	31	0,0	x	30	x	x	30	x
Kalix	9	119	7,0	6	122	4,7	13	115	10,2
Kiruna	11	216	4,8	13	200	6,1	12	217	5,2
Luleå	37	676	5,2	48	657	6,8	70	637	9,9
Pajala	x	44	x	x	40	x	x	40	x
Piteå	13	388	3,2	24	375	6,0	32	369	8,0
Älvsbyn	9	82	9,9	16	74	17,8	22	68	24,4
Övertorneå	x	15	x	4	12	25,0	5	11	31,3
Övertorneå	4	27	12,9	4	26	13,3	6	24	20,0
Norrbottnens län	123	2 125	5,5	186	2 031	8,4	243	1 995	10,9
Hela riket	5 107	105 842	4,6	11 291	98 422	10,3	13 186	96 832	12,0

x dold uppgift för att förhindra rövande

** bortfall ≥ 30 procent

Referenser

1. Zetterstrom R. Breastfeeding and infant-mother interaction. Acta paediatrica (Oslo, Norway : 1992) Supplement. 1999;88(430):1-6.
2. Brandell G, Sjögren C, Steel D. Ligga steget före : barnmatskoden i Sverige 1981-2001. Göteborg: Nordiska arbetsgruppen för internationella amningsfrågor (NAFIA); 2002.
3. Svensson K, Nordgren M. Amningsboken. Stockholm: Natur och kultur; 2002.
4. WHO. Breastfeeding in the 1990's: review and implications for a global strategy, based on the technical meeting. . 1990.
5. WHO. Ten steps to successful breastfeeding highlighted during World Breastfeeding Week. 30 JULY 2010. . 2010.
6. Försäkringskassan. Förmån och fälla - nyanländas uttag av föräldrapenning. SOU 2012:9: Norstedts Juridik AB; 2012.
7. Försäkringskassan. Föräldrapenning. 2014.
8. Regeringskansliet. Genomförandet av det nya föräldradedighetsdirektivet. Stockholm: Arbetsmarknadsdepartementet, Regeringskansliet ;; 2010.
9. Ip S, Chung M, Raman G, Chew P, Magula N, DeVine D, et al. Breastfeeding and maternal and infant health outcomes in developed countries. Evidence report/technology assessment. 2007(153):1-186.
10. Agostoni C, Decsi T, Fewtrell M, Goulet O, Kolacek S, Koletzko B, et al. Complementary feeding: a commentary by the ESPGHAN Committee on Nutrition. Journal of pediatric gastroenterology and nutrition. 2008;46(1):99-110.
11. EFSA. Scientific Opinion on the appropriate age for introduction of complementary feeding of infants. EFSA panel on Dietetic Products and Allergies (NDA) EFSA Journal. 2009;7(12):38.
12. Livsmedelsverket. Bra mat för spädbarn : under ett år, handledning för barnhälsovården. Uppsala: Livsmedelsverket; 2014.
13. Socialstyrelsen. Minska risken för plötslig spädbarnsdöd : en vägledning för hälso- och sjukvårdspersonal. Stockholm: Socialstyrelsen; 2014.
14. Ip S, Chung M, Raman G, Trikalinos TA, Lau J. A summary of the Agency for Healthcare Research and Quality's evidence report on breastfeeding in developed countries. Breastfeeding medicine : the official journal of the Academy of Breastfeeding Medicine 2009.
15. Hauck FR, Thompson JM, Tanabe KO, Moon RY, Vennemann MM. Breastfeeding and reduced risk of sudden infant death syndrome: a meta-analysis. Pediatrics. 2011;128(1):103-10.
16. Kramer MS, Kakuma R. Optimal duration of exclusive breastfeeding. Cochrane Database Syst Rev. 2012;8:Cd003517.
17. WHO U. Global Strategy for Infant Feeding & Young Child Feeding. Geneva: World Health Organisation; 2003.
18. Forsyth JS. Policy and pragmatism in breast feeding. Archives of disease in childhood. 2011;96(10):909-10.
19. Axelsson I, Finkel Y, Michaelsen KF, Gebre-Medhin M, Hernell O, Jakobsson I, et al. [Complementary food to breastfed infants. Introduction can wait until the age of six months but not longer]. Lakartidningen. 2004;101(3):195-7.
20. Hornell A, Hernell O, Silfverdal SA. [Breastfeeding and adaptation to solid foods for healthy full-term infants. A review from the Swedish Paediatric Society and the National Food Agency]. Lakartidningen. 2013;110(8):405-9.
21. Lande B, Andersen LF, Baerug A, Trygg KU, Lund-Larsen K, Veierod MB, et al. Infant feeding practices and associated factors in the first six months of life: the Norwegian infant nutrition survey. Acta paediatrica (Oslo, Norway : 1992). 2003;92(2):152-61.

22. Socialstyrelsen. Amning och föräldrars rökvanor, barn födda 2011. 2013.
23. Livsmedelsverket. Bra mat för spädbarn: under ett år. Uppsala: Livsmedelsverket; 2011.
24. Socialstyrelsen. Graviditeter, förlossning och födda barn 1973-2012. 2013.
25. Socialstyrelsen F. Folkhälsan i Sverige : årsrapport 2013. Stockholm: Socialstyrelsen; 2013.
26. Socialstyrelsen. Miljöhälsorapport 2009. Stockholm: Socialstyrelsen; 2009.
27. Dybing E, Sanner T. Passive smoking, sudden infant death syndrome (SIDS) and childhood infections. *Human & experimental toxicology*. 1999;18(4):202-5.
28. Carpenter R, McGarvey C, Mitchell EA, Tappin DM, Vennemann MM, Smuk M, et al. Bed sharing when parents do not smoke: is there a risk of SIDS? An individual level analysis of five major case-control studies. *BMJ open*. 2013;3(5).
29. Mitchell EA, Milerad J. Smoking and the sudden infant death syndrome. *Reviews on environmental health*. 2006;21(2):81-103.
30. Alm B, Milerad J, Wennergren G, Skjaerven R, Oyen N, Norvenius G, et al. A case-control study of smoking and sudden infant death syndrome in the Scandinavian countries, 1992 to 1995. The Nordic Epidemiological SIDS Study 1998 [updated Apr; cited 78 4]. 1998/06/12:[329-34]. Available from: <http://www.ncbi.nlm.nih.gov/pmc/articles/PMC1717534/pdf/v078p00329.pdf>.
31. Horne RS, Franco P, Adamson TM, Groswasser J, Kahn A. Influences of maternal cigarette smoking on infant arousability 2004 [updated Aug; cited 79 1]. 2004/07/30:[49-58]. Available from: <http://www.sciencedirect.com/science/article/pii/S0378378204000544>.
32. Richardson HL, Walker AM, Horne RS. Maternal smoking impairs arousal patterns in sleeping infants. *Sleep*. 2009;32(4):515-21.
33. Gunnerbeck A, Wikstrom AK, Bonamy AK, Wickstrom R, Cnattingius S. Relationship of maternal snuff use and cigarette smoking with neonatal apnea. *Pediatrics*. 2011;128(3):503-9.
34. Edner A, Wennborg M, Alm B, Lagercrantz H. Why do ALTE infants not die in SIDS? *Acta paediatrica (Oslo, Norway : 1992)*. 2007;96(2):191-4.
35. Cohen G, Jeffery H, Lagercrantz H, Katz-Salamon M. Long-term reprogramming of cardiovascular function in infants of active smokers. *Hypertension*. 2010;55(3):722-8.
36. Socialstyrelsen. Dödsorsaker 2011(Causes of death 2011). Stockholm: Socialstyrelsen; 2013.

Bilaga 1. Blankett för registrering av amningsuppgifter

AMNINGSSTATISTIK Barn födda 2012

Blanketten insändes till

barnhälsovårdsöverläkaren / motsvarande senast 27 januari 2013

BVC, kodnr/kombikod, adress och telefon

Uppgifts lämnare:

OBS!

fr.o.m. barn födda 2004 är definitionen för **enbart ammade** ändrad

AMNING	DEFINITIONER
Genomgångna journaler	Här noteras antalet genomgångna journaler för barn födda 2011. OBS! Det ska vara lika med antalet inskrivna barn.
Enbart ammade	Barn som fått enbart bröstmjolk samt vitaminer/läkemedel (t.ex. D-vitamin)
Delvis ammade	Barn som förutom bröstmjolk fått bröstmjolkersättning och smakportioner av puréer, välling eller annan kost.
Ej ammade	Barn som ej fått bröstmjolk
Ej bedömbara journaler	Här noteras antalet journaler vid respektive ålder där man ej kan bedöma huruvida barnet ammas eller ej, vare sig på journalsida 5 eller i löpande text sidan 6 och framåt.
Summa	Summan i varje kolumn skall vara lika med antalet genomgångna journaler.

Antal genomgångna journaler
= Barn födda 2012 och inskrivna på BVC 2012-12-31

Ålder	1 vecka	2 mån	4 mån	6 mån	9 mån	12 mån
Enbart ammade						
Delvis ammade						
Ej ammade						
Ej Bedömbara journaler						
SUMMA						

Bilaga 2. Blankett för registrering av tobaksrökning

REGISTRERING AV FÖRÄLDRARS TOBAKSRÖKNING FÖR BARN FÖDDA 2012

Blanketten insändes till
barnhälsovårdsöverläkaren / motsvarande
senast 26 januari 2013

BVC, kodnummer/kombikod etc.

Uppgiftslämnare: (namn BVC-sjuksköt)

SYFTET med rökregistrering är att få en kartläggning av hur många barn som dagligen utsätts för tobaksrök i hemmet. Med rökare menas att man dagligen röker 1 eller flera cigaretter/cigarrer/pipa. **Även de som alltid röker utomhus räknas som rökare.** Så kallade "feströkare" som endast röker någon enstaka gång "på fest" räknas inte som rökare.

Antal genomgångna journaler
= inskrivna på BVC 2012-12-31, födda 2012

Kontroll

Ska vara lika med inskrivna BVC

0 – 4 veckors ålder

JA

NEJ

VET EJ

	JA	NEJ	VET EJ	
Mor röker				
Far röker				
Rökare i barnets hemmiljö				

Kontroll

Ska vara lika med inskrivna BVC

8 månaders ålder

JA

NEJ

VET EJ

	JA	NEJ	VET EJ	
Mor röker				
Far röker				
Rökare i barnets hemmiljö				

Läs separata anvisningarna noga.
Om frågor kontakta Din Barnhälsovårdsenhet.